Samen Twente

Gezond, veilig & vitaal

Programmabegroting 2024

samentwente.nl

Samen Twente

Voorwoord

Voor u ligt de tweede begroting van SamenTwente. Als SamenTwente staan we voor de uitdaging de Twentse samenleving te dienen. Wij zijn er voor iedereen in Twente. Juist op die momenten dat het nodig is. Of het nu gaat om gezondheid, vitaliteit, problemen thuis, opvoeden of de juiste zorg. Een samenwerking van en voor Twentse gemeenten. Zo staan wij klaar voor alle inwoners van Twente.

Samenwerken voor de Twentse samenleving, dat kan alleen maar met de inzet van ons allen. De opgaven zijn groot. Op het moment van het aanbieden van de begroting voor 2024 is de coronapandemie zo goed als endemisch geworden. Er kwamen nieuwe uitdagingen voor in de plaats. Zo vraagt een instroom van ontheemden uit Oekraïne alsmede andere vluchtelingen voor zowel huisvestingsvragen als de zorg voor jeugdigen. Ook zien we een toename van vragen van kwetsbaren in de samenleving. Het vraagt om scherpe keuzes maken. Het adagium dat "voorkomen beter is dan genezen" zal ook naar de toekomst toe steeds belangrijker worden. Wij blijven dan ook sterk inzetten op preventieve activiteiten. Wij zijn van preventie, maar preventie is niet exclusief van SamenTwente. Als we duurzame resultaten voor de Twentse samenleving willen bewerkstelligen, kunnen we dat alleen samen. Onze passie is verbonden met een gezond, veilig en vitaal Twente. Voor iedereen.

Wat voor ons voorop staat is dat we samen met hart en ziel werken aan een gezond, veilig en vitaal Twente. In mijn gesprekken met bestuurders, medewerkers en met partners ervaar ik keer op keer de enorme betrokkenheid bij de opgaven die er voor ons samen liggen. Zonder die inzet en met focus en eenvoud zijn wij in Twente tot heel veel in staat en leveren wij een unieke maatschappelijke meerwaarde. Het maakt ons trots hieraan te mogen bijdragen.

Samantha Dinsbach
Secretaris / directeur SamenTwente

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**

Begroting in één oogopslag **5**

Beleidsbegroting **8**

1. GGD Twente **8**

2. Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente **14**

3. Veilig Thuis Twente **17**

4. Bestuur en ondersteuning **21**

4.1 Overzicht van de kosten van overhead *25*

4.2 Beleidsindicatoren BBV *25*

5. Coalitions of the Willing **26**

6. Overzicht algemene dekkingsmiddelen **27**

7. Waar komen onze inkomsten vandaan en waar geven we het aan uit **28**

8. Paragrafen **30**

8.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing *30*

8.1.1 Financiële Kengetallen 33

8.2 Onderhoud kapitaalgoederen *35*

8.3 Bedrijfsvoering *36*

8.3.1 Rechtmatigheidsverantwoording 36

8.4 Openbaarheidsparagraaf *37*

8.5 Verbonden partijen *38*

8.6 Financiering *39*

9 Financiële begroting **41**

9.1 Overzicht van baten en lasten 2024 ..... *41*

9.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten *43*

9.2.1 Uitgangspunten van de financiële begroting 43

9.2.2 Structurele reserveringen 45

9.2.3 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2024 t.o.v. 2023 46

9.2.4 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten 46

9.3 Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting *47*

9.3.1 Geprognosticeerde balans 47

9.3.2 Berekening EMU-saldo 49

9.3.3 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen 49

9.3.4 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 50

9.3.5 Investeringen 50

Bijlagen **51**

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdrage 2024 per taakveld **51**

Bijlage 2. Overzicht van baten en lasten per taakveld **53**

Bijlage 3. Overzicht gemeentelijke bijdrage per gemeente begroting 2023 na wijziging **54**

Lijst van figuren en tabellen

Figuur 1 Specificatie herkomst van de baten 28
Figuur 2 Specificatie besteding lasten 29

Tabel 1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen 27
Tabel 2 Ratio Weerstandsvermogen 30
Tabel 3 Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit 31
Tabel 4 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's. 32
Tabel 5 Renteschema 39
Tabel 6 Renteomslagpercentage 39
Tabel 7 Renterisiconorm 40
Tabel 8 Overzicht van baten en lasten 41
Tabel 9 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage 46
Tabel 10 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen 50
Tabel 11 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen 50
Tabel 12 Herinvesteringen 50

Begroting in één oogopslag

Wie zijn wij?
Met drie professionele uitvoeringsorganisaties faciliteren en voeren we taken uit om te zorgen voor gezonde, veilige en vitale inwoners. Voor alle inwoners van Twente. We bestaan uit de Gemeentelijke Gezondheidsdienst Twente (GGD Twente), Veilig Thuis Twente (VTT) en de Organisatie voor inkoop van Zorg en Jeugd in Twente (OZJT). Kennispunt Twente, Twentse Koers en Samen14 zijn als gast ondergebracht. Door samen te werken op taken waarvan wettelijk is bepaald dat de gemeenten regionaal moeten samenwerken en op taken waarvan de gemeenten aanvullend hebben besloten dat deze door onze organisatie moeten worden uitgevoerd, bundelen de gemeenten hun kennis, kunde en krachten. Via onze organisatie willen gemeenten hun focus en samenwerking op het gebied van gezondheid, veiligheid en vitaliteit van inwoners versterken, met als doel meer en betere resultaten voor inwoners. Ook willen ze de ambtelijke en bestuurlijke drukte verminderen. Onze samenwerking sluit aan op en versterkt de lokale ambities, opgaven en inzet van gemeenten en maatschappelijke partners.

Mensen
- 639.000 inwoners
- 120.000 jeugdigen 0-18 jaar
- In 14 gemeenten
- 373 fte (GGD 228; OZJT 20; VTT 60; Bestuur & Ondersteuning 65)
- Ongeveer 480 medewerkers

Uitgaven

• GGD Twente:	€ 29,2 miljoen
• OZJT:	€ 4,1 miljoen
• Veilig Thuis Twente:	€ 6,0 miljoen
• Bestuur & Ondersteuning:	€ 10,8 miljoen
Totaal basistaken	*€ 50,1 miljoen*
• Kennispunt Twente:	€ 2,0 miljoen
• Twentse Koers:	€ 0,4 miljoen
• Samen14:	€ 0,3 miljoen
Totaal incl. coalities	**€ 52,8 miljoen**

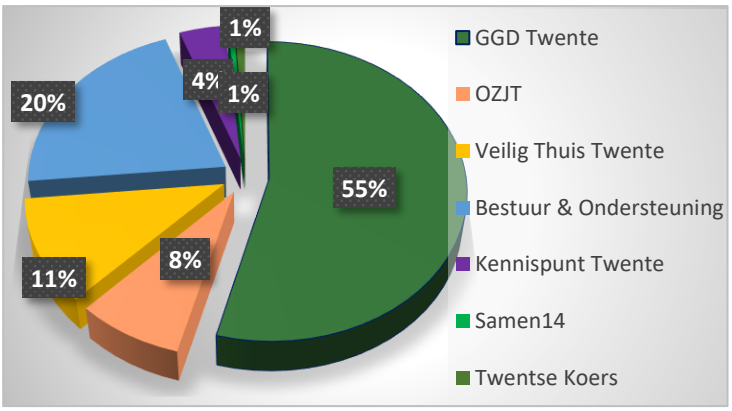

Inkomsten

• Gemeentelijke bijdrage:	€ 37,8 miljoen
• Bijdragen projecten:	€ 5,9 miljoen
• Tarieftaken GGD Twente:	€ 3,2 miljoen
• Inkomsten uit o.a DVO:	€ 1,0 miljoen
• Rijksbijdrage SOA:	€ 1,0 miljoen
• Rijksbijdrage pandemische Paraatheid:	€ 1,2 miljoen
Totaal basistaken	*€ 50,1 miljoen*
• Bijdrage coalities:	€ 2,7 miljoen
Totaal incl. coalities	**€ 52,8 miljoen**

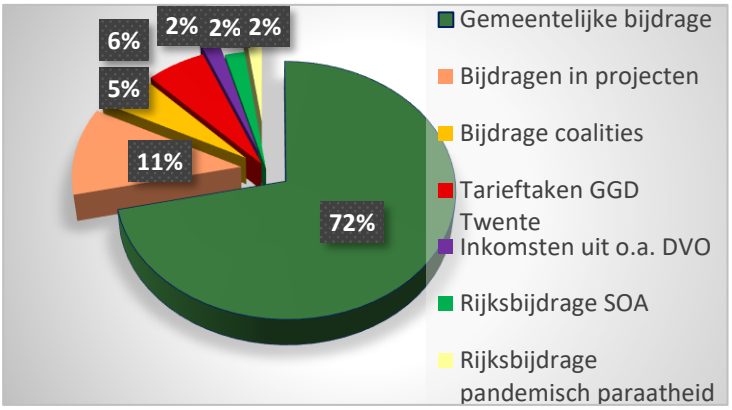

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen met financiële impact in deze begroting?
De gemeentelijke bijdrage 2024 stijgt door drie verschillende ontwikkelingen met een bedrag van afgerond € 3,38 miljoen. Hieronder wordt per ontwikkeling de stijging toegelicht.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	Bedrag (in €)
1. Stijging in overeenstemming met gemeentelijke spelregels voor loon- en prijscompensatie:	
Loonontwikkeling (loonstaat per 31-12-2022 + looncompensatie 2024)	1,96 miljoen
Prijsontwikkeling	1,14 miljoen
Subtotaal	**3,10 miljoen**

Toelichting
In de ontwikkelingenbrief van 2024 zijn de begrotingsuitgangspunten verwerkt. De basis hiervoor zijn de met de gemeenten gemaakte afspraken over berekening van loon- en prijsontwikkeling. Deze afspraken gelden uniform voor de GR-en. In de ontwikkelingenbrief gingen we uit van een situatie waarin er nog geen afspraken lagen voor de nieuwe cao. Inmiddels ligt er na een lang onderhandelingstraject een principeakkoord voor het jaar 2023. Na aanleiding hiervan zijn door de gemeenten de looncompensatie uitgangspunten voor GR-en hierop aangepast. Afgesproken is dat we de lonen 2024 compenseren met **10%** ten opzichte van de loonstaten per 31-12-2022 (hierin is de cao namelijk niet in opgenomen). Dit blijft een inschatting omdat op dit moment niemand weet wat er in 2024 met de cao gaat gebeuren en in welke ritme de toekomstige cao-eisen de prijsinflatie zullen volgen. Via onze Bestuursrapportages 2024 (en ook 2023) zullen we aangeven in hoeverre we van de begrote bedragen gaan afwijken.

Voor de prijsontwikkeling nemen we in overeenstemming met de uitgangspunten van de gemeenten de ontwikkeling zoals het CBP deze per september 2022 publiceert, met een herrekening van voorgaande drie jaren. Dit leidt tot een ontwikkeling van de prijzen van **12,7%** voor 2024.

2. Stijging door structurele voortzetting:	
Gezonde School Aanpak	183.000
Subtotaal	**183.000**

Toelichting
Het algemeen bestuur heeft op 25 januari 2023 ingestemd met het voornemen om de Gezonde School Aanpak structureel voor te zetten en de financiering (€ 183.000) vanaf 2024 te betrekken bij de behandeling van de begroting. De gemeenteraden kunnen hierop via de voorliggende begroting een zienswijze indienen voordat deze uitbreiding definitief wordt. De Gezonde School Aanpak levert een belangrijke bijdrage aan het welbevinden van kinderen en jongeren. Op jonge leeftijd wordt een belangrijke basis gelegd voor onze toekomstige (on)gezondheid. Door de mentale en fysieke gezondheid van kinderen en jongeren te bevorderen, is een deel van de gezondheidsproblemen op volwassen leeftijd te voorkomen of uit te stellen. De Gezonde School Aanpak biedt kansen om snel en gericht met scholen op te pakken wat bijvoorbeeld vanuit Gezondheidsmonitors gesignaleerd wordt.

3. Stijging door formatie uitbreiding om aan wettelijke taak te kunnen blijven voldoen:	
Meldpunt Zorgwekkend gedrag	95.000
Subtotaal	**95.000**

Toelichting

In de vergadering van 25 januari 2023 heeft het algemeen bestuur ook ingestemd met het voornemen om de formatie van het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag vanaf 2023 en verder uit te breiden (met 0,89 fte). Deze uitbreiding wordt via deze begroting voorgelegd aan de raden voor een zienswijze alvorens deze definitief wordt doorgevoerd. Met de Wet verplichte GGZ (Wvggz) hebben gemeenten belangrijke taken gekregen. Een daarvan is het in ontvangst nemen en onderzoeken van meldingen over inwoners waarover ernstige zorgen zijn en verplichte zorg als 'oplossing' verondersteld wordt. Op basis hiervan is in 2020 het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag gestart bij GGD Twente. Er is sinds de start een enorme toename (78%) in het aantal meldingen. Er wordt door ketenpartners (bijv. politie), familie en inwoners veel meer gemeld bij het meldpunt dan we verwacht hadden. Ook leiden maatschappelijke ontwikkelingen tot extra meldingen. De meerwaarde van het meldpunt wordt steeds meer gezien en ervaren. Het meldpunt raakt met de huidige formatie van ongeveer 2,5 fte overbelast, waardoor we niet meer kunnen voldoen aan de wettelijke vereisten.

Totaal stijging gemeentelijke bijdrage	**3,38 miljoen**

Beleidsbegroting

1. GGD Twente

Introductie
De gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) Twente is de gezondheidsdienst voor alle inwoners van Twente en vormt een belangrijke verbinding tussen overheid en gezondheidszorg. GGD Twente maakt zich sterk voor de gezondheid van alle Twentenaren. Kwetsbare groepen hebben hierbij bijzondere aandacht. Als GGD Twente hebben wij een breed scala aan werkzaamheden. Deze komen voort uit de Wet publieke gezondheid of andere wetten of regelingen. Het overgrote deel bestaat uit uitvoerende werkzaamheden, zoals de consultatiebureaus binnen de jeugdgezondheidszorg. Daarnaast adviseert GGD Twente aan en werkt zij beleidsvoorbereidend voor de Twentse gemeenten en maatschappelijke partners.

Inleiding
In 2019 is het langjarig programma "Gezonde toekomst voor Twente" vastgesteld. Redenen om te komen tot dit langjarig programma waren: het besef dat werken aan preventie en gezondheidsbevordering lange adem en vasthoudendheid vergt en we continu de voortgang willen monitoren. Op basis van dit langjarig programma is een Bestuursagenda publieke gezondheid voor de periode 2020-2023 vastgesteld. Naast gemeenten is GGD Twente op onderdelen (mede-) verantwoordelijk voor de realisatie van de hierin verwoorde ambities op een negental speerpunten. Op dit moment wordt er gewerkt aan bijstelling van het langjarig programma en de volgende Bestuursagenda. We zijn vier jaar verder. Vier jaar waarin de Covid-19 pandemie haar spoor getrokken heeft door de samenleving en de publieke gezondheid. De ervaringen en inzichten nemen we mee naar de volgende bestuursperiode. 2024 is het eerste jaar van de nieuwe Bestuursagenda. Deze wordt naar verwachting in het najaar 2023 vastgesteld. De nieuwe Bestuursagenda GGD gaat onderdeel uitmaken van het 4-jarig werkprogramma van SamenTwente en zal deels voortbouwen op de resultaten van de eerdere Bestuursagenda, maar ook herkenbaarder zijn voor het brede takenpakket van de GGD. In 2023 worden belangrijke besluiten genomen om de GGD organisatie pandemisch paraat te laten worden. Die ontwikkeling zal ongetwijfeld ook in 2024 de nodige aandacht vragen.

Speerpunten
In de afgelopen jaren zijn steeds de speerpunten zoals geformuleerd in de Bestuursagenda PG integraal overgenomen in de begroting van GGD Twente. Daarmee trachtten we inzicht te geven in de vorderingen op het gebied van gezondheid in Twente. Deze speerpunten gaven slechts een gedeeltelijk beeld van de activiteit van GGD Twente. In deze begroting wijzigen we dat. Een aantal zoals hieronder genoemd, zijn nadrukkelijk verbonden met de Bestuursagenda 2020-2023 en zullen dat naar verwachting ook zijn met de Bestuursagenda 2024-2027. Daarnaast zijn een aantal speerpunten genoemd die inzicht geven in de prestaties GGD Twente breed. Bij het ontbreken van een actueel Bestuursagenda zijn de onderstaande beleidsambities op hoofdlijn beschreven en ontbreken op dit moment nog de indicatoren. In de nieuwe Bestuursagenda GGD, die ook onderdeel zal uitmaken van het werkprogramma van SamenTwente, worden de indicatoren opgenomen en hierbij zal er ook aandacht zijn voor doorontwikkeling van de indicatoren.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Bestuursagenda 2020-2023	Bestuurscommissie PG	11 december 2019
JGZ Twente, Specialist in het gewone	Bestuurscommissie PG	18 juni 2015
Gezonde toekomst voor Twente	Bestuurscommissie PG	6 maart 2019

Wat willen we bereiken?
Als lange termijn ambitie is in het programma 'Een Gezond Toekomst voor Twente' vastgelegd "Inwoners van Twente leven minimaal net zo lang in gezondheid als inwoners elders in Nederland".

Hoe gaan we dit doen?
De Bestuursagenda 2024-2027 zal naar verwachting in het najaar 2023 worden vastgesteld. Deze zal richting geven aan de gezamenlijke inzet van gemeenten en GGD Twente op het gebied van publieke gezondheid. Naar verwachting zullen we naast onze standaard activiteiten in een viertal programmalijnen werken aan de realisatie van de ambities. Dit zijn:
-gezond opgroeien
-gezond meedoen
-gezond wonen
-gezond oud zijn.
Mogelijk zullen de naamgeving en exacte invulling bijgesteld worden in de nog vast te stellen Bestuursagenda.

Bij de uitvoering van de activiteiten zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met partners, zowel van aanpalende gemeentelijke beleidsterreinen als met maatschappelijke organisaties, in zogenaamde vitale coalities zoals Twentse Koers en Vitaal Twente. Daar waar reeds verbanden voor handen zijn, sluiten we hierbij aan en daar waar deze nog niet aanwezig zijn, zetten we nieuwe samenwerkingsverbanden op, met inachtneming van de couleur locale.

Roken

Wat willen we bereiken?
Van de totale ziektelast in Nederland is 9,4% toe te schrijven aan roken. Hiermee is roken veruit de belangrijkste risicofactor en de belangrijkste vermijdbare oorzaak van ziekte en sterfte.
We stellen ons een scherpe daling van het aantal rokers ten doel.

Hoe gaan we dit doen?
- Voorkomen dat jeugdigen gaan roken.
  - Aansluiten bij de intentie en aanpak van de Rookvrije Generatie.
- Samenwerking tussen JGZ en verloskundigen.
  - Voorlichting, begeleiding, registratie
- Stimuleren van een rookvrije omgeving.
  - Gezondheidsbevordering als onderdeel omgevingswet
  - Stimuleren en ondersteunen van private initiatieven
  - Normstelling door het inrichten van rookvrije gebieden
- Inzet Gezonde School Aanpak:

scholen ondersteunen om roken terug te dringen op school

Overmatig alcoholgebruik

Wat willen we bereiken?
Alcohol is een sterk in onze cultuur geaccepteerd genotsmiddel. De Gezondheidsraad adviseert om geen alcohol te drinken of in ieder geval niet meer dan één glas per dag. Problematisch alcoholgebruik leidt tot maatschappelijke kosten; het kan immers zorgen voor o.a. productiviteitsverlies, vroegtijdig overlijden, verkeersongevallen, ziekte en verslaving (en dus ook zorgkosten), kosten voor politie en justitie en problemen in de persoonlijke levenssfeer. Alcoholgebruik tijdens de zwangerschap is schadelijk voor de ontwikkeling van het ongeboren kind. Alcoholgebruik is schadelijk voor de ontwikkeling van de hersenen. Hersenen ontwikkelen zich tot tenminste het 24e levensjaar. In Twente ligt het alcoholgebruik boven het landelijk gemiddelde. We stellen ons een daling van het problematisch

alcoholgebruik ten doel. Tevens willen we de moraal rond om het alcoholgebruik beïnvloeden, zodat het gebruik van alcohol afneemt.

Hoe gaan we dit doen?

- Langjarige en vasthoudende uitvoering.
  - We gaan het beginnen met alcoholgebruik ontmoedigen.
  - We gaan de excessen in het alcoholgebruik aanpakken.
  - We zoeken hierbij nadrukkelijk de samenwerking met Tactus, als expert in het vraagstuk.
- We werken samen met Tactus
- Voor de aanpak bij zwangeren zoeken we de samenwerking met verloskundigen, onder meer voor monitoring en motivatie.
- Inzet Gezonde School Aanpak:

Scholen ondersteunen om alcoholgebruik terug te dringen op school.

Gezond(er) gewicht bevorderen

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van gezond(er) gewicht is een gezamenlijke maatschappelijke opdracht, en vraagt een bredere blik dan alleen gezond eten en voldoende bewegen. Het terugdringen van overgewicht is complex. Belangrijke elementen zijn het gedrag van mensen (eten, drinken en bewegen), vaak beïnvloedt door de sociale context en de inrichting van de omgeving (de mate waarin deze uitnodigt tot het al dan niet bewegen, verleidt tot minder gezonde voeding, etc.).

Hoe gaan we dit doen?

- We monitoren en ondersteunen de lokale aanpakken op gezonder gewicht, hierbij dragen we de vernieuwde visie ‘over gewicht’ uit.
- We koppelen met de lokale preventie- en sportakkoorden
- We koppelen met de ontwikkelingen in de Omgevingswet.
- We voeren regiocoördinatie op JOGG
- De Gezonde School Adviseur adviseert scholen en werkt daarbij samen met de JOGG-regisseurs en -coördinator.
- Er is aandacht voor gezond gewicht bij de contactmomenten JGZ.

We verkennen mogelijkheden voor de aanpak Kind Naar Gezonder Gewicht

Vaccinatiegraad

Wat willen we bereiken?

We stellen ons ten doel de vaccinatiegraad te stabiliseren bij vaccinaties die ook groepsimmuniteit realiseren (graadmeter BMR zuigelingen vaccinatie, 95%) en stabilisatie van de vaccinatiegraad voor complete bescherming van zuigelingen van 93,4%.

Bij alle vaccinaties streven naar een zo hoog mogelijke opkomst

Hoe gaan we dit doen?

- Ouders die met hun kind niet op een afspraak komen voor een vaccinatie, wordt standaard een nieuwe afspraak aangeboden op het consultatiebureau.
- Voorlichting geven over vaccinaties
- Voor groepsvaccinaties worden, waar nodig, extra inhaalsessies georganiseerd voor jongeren.

Mentaal welbevinden

Wat willen we bereiken?

Mede door de coronapandemie zijn er toenemende zorgen over de mentale gezondheid van de inwoners van Twente. Uit onderzoek blijkt dat mentale gezondheid in de gehele Nederlandse populatie

is verslechterd (minder welbevinden, meer mentale klachten, meer depressie en angst). Voornamelijk bij jongeren, jongvolwassenen en ouderen). Mentale gezondheid wordt nadrukkelijk benoemd in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Hoe gaan we dit doen?

- Versterken kennis- en adviesfunctie GGD op bevorderen mentale gezondheid (in kader van SPUK/GALA)
- Ondersteunen van gemeenten bij aanpak mentale gezondheid, vooral met beleidsadvisering en monitoring
- Ondersteunen van scholen op dit thema binnen de Gezonde School Aanpak
- Vergroten van weerbaarheid van kwetsbare groepen o.a., bij jongeren
- Vroeg signalering o.a. via de contacten met jongeren via JGZ
- Activiteiten in het kader van Kansrijke Start
- Stimuleren van sport en bewegen. Naast fysieke effecten, waaronder het verminderen van kansen op obesitas, diabetes en hart- en vaatziekten, hebben sport en bewegen ook mentale effecten. Het heeft een positief effect op het gevoel van eigenwaarde en het zelfvertrouwen.

Volgen uitbreiding Nationaal Preventieakkoord met 'mentale weerbaarheid'

Mensen in kwetsbare omstandigheden en risicogroepen

Wat willen we bereiken?

GGD-en hebben een taak in het bevorderen van de gezondheid, welzijn en veiligheid van alle burgers. Groepen sociaal kwetsbare burgers, zoals daklozen, personen met verward gedrag en zorgmijders, vereisen extra aandacht, omdat zij niet vanzelfsprekend de zorg en/of hulp krijgen die ze nodig hebben. Dat geldt ook voor groepen die meer risico lopen op het oplopen van infectieziekten.

Hoe gaan we dit doen?

- Registreren en afhandelen van meldingen die binnenkomen bij het meldpunt zorgwekkend gedrag, zodat mensen snel de juiste hulp krijgen - eventueel met KPI meldingen meldpunt personen zorgwekkend gedrag
- Registreren en coördineren van meldingen over woningvervuiling met als doel de onveilige/onhygiënische situatie op te heffen en mensen te ondersteunen hun woonsituatie weer onder controle te krijgen – eventueel met KPI vervuilingsmeldingen
- Voor mensen met een verhoogd risico op het oplopen van seksueel overdraagbare aandoeningen voert GGD Twente soa-consulten uit. Daarnaast geven de professionals van team Seksuele Gezondheid voorlichting over leuke en veilige seks en ondersteunen zij andere professionals hierbij.
- Kinderdagverblijven en gastouderopvang worden door inspecteurs van GGD Twente bezocht, zodat kinderen in een veilige, stimulerende en hygiënische omgeving worden opgevangen.
- Slachtoffers van seksueel geweld krijgen in het Centrum Seksueel geweld de juiste hulp en een vaste casemanager. Artsen, verpleegkundigen, psychologen en politie werken in het Centrum Seksueel Geweld Twente-Achterhoek samen om overlap en gaten in de zorg te voorkomen en met als doel de lange termijn gevolgen van seksueel geweld te verminderen.
- Accent op een goede dienstverlening aan diverse doelgroepen, die extra aandacht vergen, zoals kinderen van asielzoekers, statushouders en overige instromers van buiten Nederland.
- Aandacht besteden aan de invloed van armoede op gezondheid en verwijzen door naar lokale mogelijkheden voor hulp bij armoede.

Infectieziekte en pandemische paraatheid

Wat willen we bereiken?

Het rijk en de (publieke) gezondheidszorg in Nederland trekken lessen uit de bestrijding van de coronapandemie. Aansluitend bij de beleidslijn van VWS, ziet GGD Twente de noodzaak om in te zetten

op versterking van de pandemische paraatheid en het opzetten van een vaccinatievoorziening voor volwassenen. GGD Twente dient pandemisch paraat te staan. Daarbij is goede monitoring en surveillance tijdig belangrijk om te kunnen sturen, zodat we samen met andere partijen zorgen dat ziekte- en sterftelast zo veel mogelijk worden beperkt en de maatschappij zo min mogelijk ontregeld raakt. We zijn wendbaar zodat we snel kunnen op- en afschalen om verspreiding en ziekte te voorkomen.

Hoe gaan we dit doen?

- Voorkomen van verspreiding van infectieziekten, zoals tuberculose, scabiës en HIV door:
  - Meldingen van A-ziekten te registreren
  - Bron- en contactonderzoek te verrichten
  - Voorlichting te geven over de ziekte en adviezen geven over de maatregelen die nodig zijn om te voorkomen dat de ziekte zich verder verspreidt
  - Behandelen van bepaalde ziekten.
- Versterken van infectieziektebestrijding binnen GGD Twente om in de toekomst beter voorbereid te zijn op grote uitbraken en pandemieën.
  - De versterking van infectieziektebestrijding in Twente verder vormgeven met de incidentele gelden (2023 en 2024) in lijn met de landelijke beleidsagenda en het voorbereiden van de structurele versterking vanaf 2025;
  - Zijn processen aan te laten sluiten bij de Landelijke Functionaliteit Infectieziekten;
  - Zijn processen aan te laten sluiten bij de wijzigingen in de Wet publieke gezondheid ;
  - Planvorming omtrent pandemische paraatheid en vaccinatievoorziening.

Via het uitvoeren van het Rijksvaccinatieprogramma dragen we bij aan de bestrijding van infectiezieken

Preventie (aansluitend op Integraal Zorg Akkoord/Gezond en Actief Leven Akkoord)

Wat willen we bereiken?

De betaalbaarheid en uitvoerbaarheid van de medische zorg in Nederland is onhoudbaar. In de afgelopen jaren werd duidelijk dat onvoldoende investeren in publieke gezondheid en preventie consequenties heeft. De coronapandemie heeft duidelijk laten zien dat er een verschuiving van aandacht nodig is van curatieve zorg naar preventie. Het aantal obese patiënten waren in de corona-periode sterk in de meerderheid in ziekenhuizen. Wat is dan logischer: obesitas voorkomen of meer IC-bedden bijplaatsen? Door deze verschuiving van aandacht is het Gezond en Actief Leven Akkoord tot stand gekomen: een belangrijke kans voor succesvolle preventie voor de lange termijn.

Hoe gaan we dit doen?

- Gemeenten adviseren over de invulling van het Gezond en Actief Leven Akkoord.
- In tal van activiteiten vormen preventie en gezondheidsbevordering een speerpunt in de activiteiten van de GGD, waaronder voorlichting en educatie, signalering, advies en ondersteuning alsook de fysieke en sociale omgeving,
- Preventie op scholen door middel van de Gezonde School aanpak, onder meer op het onderwerp relaties en seksualiteit.

GGD Twente is expert op het gebied van infectiepreventie en adviseert inwoners en instellingen over het voorkomen van infectieziekten.

Gezonde leefomgeving

Wat willen we bereiken?

De invloed van onze leefomgeving op onze gezondheid krijgt een steeds prominentere plaats in de maatschappij, onder meer door de komst van de omgevingswet in 2024. Gezondheid krijgt daarmee

aan de vóórkant een plek in planvorming. Hierdoor beschermen we inwoners tegen gezondheidsrisico's en we bevorderen een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.

Hoe gaan we dit doen?

- (pro) Actief adviseren over gezondheidsrisico's op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening
- (pro) Actief adviseren over hoe de inrichting van de leefomgeving de gezondheid kan bevorderen
- Adviseren over gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen (koude en warme fase)
- Ondersteunen van gemeenten bij invoering van de Omgevingswet en borgen van gezondheid in omgevingsvisies en -plannen
- Deelname aan de regionale omgevingstafel
- Voorlichting over diverse onderwerpen als hitte, houtkachels, eikenprocessierups, enz.
- Adviseren van inwoners van Twente over gezondheidsaspecten van hun binnenmilieu

Monitoren van de gezondheid van de inwoners van Twente

Wat willen we bereiken?

GGD Twente doet voor gemeenten onderzoek naar de gezondheid van de inwoners van Twente. Met de resultaten kunnen gemeenten juiste prioriteiten voor hun beleid stellen en activiteiten organiseren om de gezondheid te verbeteren. Naast grootschalig trendonderzoek, doet GGD eveneens onderzoek onder kleinere groepen.

Hoe gaan we dit doen?

- Elke vier jaar een gezondheidsmonitor onder kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen.
- We voeren panelonderzoek uit
- We plaatsen de uitkomsten van onderzoek op onze datawebsite TGV.
- De uitkomsten van het onderzoek worden vertaald naar advies en handelingsperspectief voor gemeenten

Met welke verbonden partij gaan wij het samen doen?

GGD GHOR Nederland

GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD' en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD' en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD' en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD' en hun werkzaamheden kunnen verrichten.

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.1.2	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	1.228	905	323-
7.1	Volksgezondheid	5.154	24.159	19.005
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	368	391	23
	Totaal excl. overhead	**6.750**	**25.454**	**18.705**
0.4	Programma overhead	238	3.734	3.496
	Gemeentelijke bijdrage	6.988	29.189	22.201

2. Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente

Introductie
OZJT geeft uitvoering aan de samenwerking tussen de veertien Twentse gemeenten op het gebied van jeugdhulp. Basistaak van OZJT is de inkoop, het contractmanagement en contractbeheer voor de jeugdhulp. In de Regiovisie Jeugdhulp wordt beschreven over welke jeugdzorg het precies gaat. Door inkoop, contractmanagement, monitoring en expertise efficiënt te organiseren voor de veertien gemeenten draagt OZJT bij aan een duurzaam en betaalbaar zorgstelsel in Twente. Een zorgstelsel waarbij inwoners zo zelfstandig en zelfsturend mogelijk thuis kunnen leven en waarin zij dichtbij de juiste en professionele hulp kunnen krijgen. In Twente gebruiken we het Twents Model om de juiste jeugdhulp en/of WMO maatwerkvoorziening in te zetten voor onze inwoners. Door het gezamenlijk opdrachtgeverschap zijn de gemeenten een sterke gesprekspartner en is Twente een aantrekkelijke regio om samen te werken voor (zorg)partners. Met OZJT is er één aanspreekpunt voor de overeenkomst en zijn de werkwijzen op elkaar afgestemd. Dit vermindert de administratieve last. Voor gemeenten biedt deze samenwerking financiële schaalvoordelen en is er veel kennis en ervaring dichtbij.

Inleiding
De ambities van OZJT om de basistaken zo goed mogelijk te vervullen zijn groot. Dat vraagt om focus en helderheid in taakopvatting waarbij het Meerjarenperspectief leidend is. De werkdruk en de krapte op de arbeidsmarkt vragen om een goede balans in de werkzaamheden. Komende jaren zal de Hervormingsagenda vanuit het Rijk effect hebben op de gemeentelijke financiën voor de jeugdhulp en is de verwachting dat het budget vermindert. Tegelijkertijd is de trend van stijgende kosten en inflatie zichtbaar. Dat heeft effect op de bedrijfsvoering en financiële stabiliteit van zorgaanbieders. Het is dan ook te verwachten dat contractmanagement extra te maken krijgt met early-warning-trajecten. De steeds lastiger wordende financiële situatie van gemeenten vraagt om het maken van scherpe keuzes. Ambtelijke en bestuurlijke samenwerking vraagt in deze context om zorgvuldigheid, het goed doorlopen van de afgesproken processen en vertrouwen in elkaars professionaliteit. In 2024 zal de Inkoop Jeugdhulp de afrondende fase ingaan, met als doel kinderen en ouders in Twente vanaf 2025 passende hulp te blijven bieden.

Speerpunten
- Effectueren van het Meerjarenperspectief OZJT
- Ambtelijke en bestuurlijke samenwerking
- Inkooptraject Jeugdhulp
- Contractmanagement en -beheer
- Jeugdbeschermingstafel
- Data gestuurd werken

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Visienota Transformatie jeugdzorg Twente	Colleges van B&W	2012-2013
Visie- en keuzenota Maatschappelijke ondersteuning in Twente	Colleges van B&W	2012-2013
Koersdocument	Bestuurscommissie OZJT en colleges van B&W	2016
Uitgangspunten Zorglandschap 2030	Bestuurscommissie OZJT	2020
Regiovisie Jeugdhulp 2022 -2028	Algemeen bestuur en gemeenteraden	2021 -2022
Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp	Algemeen bestuur en colleges B&W	Oktober 2022
Meerjarenperspectief OZJT	Algemeen bestuur	Juli 2022

Wat willen we bereiken?

- Met de verstevigde basisformatie in 2024 werken aan het borgen van de werkwijze OZJT voor de basistaken. Werken vanuit stabiliteit en duidelijkheid voor OZJT aangaande opdracht, werkwijze/rol, besluitvorming, formatie en begroting.
- Strategische visie op inkoop Jeugdhulp geeffectueerd in uitvoer inkoop en contractmanagement.
- Afgeronde trajecten inkoop specialistische jeugdzorg en voorbereiding, zodat per 2025 de nieuwe overeenkomsten ingaan.
- Bestuurlijke besluitvorming en samenwerking op de OZJT thema's; ambassadeurschap op de OZJT thema's
- Jeugdbeschermingstafels bij OZJT als integraal onderdeel van de zorgketen – gedwongen kader.

Hoe gaan we dit doen?

- Werken vanuit overzicht en goede samenwerking met de gemeenten waarbij OZJT helder is over de taken en processen. OZJT voert de basistaken uit in een dynamische omgeving en stemt af met gemeenten over de prioriteiten daarin, zodat de benodigde kwaliteit geleverd kan worden binnen de beschikbare fte-bezetting.
- De gefaseerde planning uitvoeren van de inkoop jeugdhulp met een professionele projectorganisatie.
- Contractmanagement heeft regelmatig contact met de zorgaanbieders, onder andere middels kwartaalgesprekken die zij gezamenlijk met gemeenteambtenaren voeren.
- Diverse werkgroepen voeren hun opdracht kwalitatief goed uit, dragen zorg voor afstemming binnen de gemeente en volgen de besluitvormingsprocedures.
- Kwalitatief goede uitvoering van de jeugdbeschermingstafels. Het leggen en behouden van verbindingen binnen de keten van zorg en veiligheid met behoud van de onafhankelijke positie.

Indicatoren		Huidige niveau 2023	Ambitie niveau 2024
1.	Inkoop	Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp als basis voor vervolg inkooptrajecten per 2023.	Er worden nieuwe overeenkomsten gesloten en alles wordt voorbereid, zodat per 2025 de nieuwe overeenkomsten ingaan waarbij zorgcontinuïteit is geborgd.
2.	Meerjarenperspectief OZJT	Implementatie van het plan. Duidelijkheid op opdrachtformulering, werkwijze/rol, besluitvorming en een verstevigde formatie en middelen t.b.v. uitvoer OZJT kerntaken.	Effect zichtbaar van gerealiseerde uitbreiding van vaste fte-bezetting voor basistaken en heldere positionering van OZJT. Evaluatie van het meerjarenperspectief.
3.	Bestuurlijke en ambtelijke samenwerking	Bestuurders zijn toegerust om besluiten te kunnen nemen omtrent OZJT basistaken. Borging bestuurlijke aanspreekpunten/ambassadeurschap op OZJT thema's. GR tekst geactualiseerd en ondersteunend aan uitvoeringspraktijk. Organisatie OZJT i.k.v. opdrachten en financiën helder	Bestuurders zijn toegerust om besluiten te kunnen nemen omtrent OZJT basistaken. Borging bestuurlijke aanspreekpunten/ambassadeurschap op OZJT thema's. Organisatie OZJT i.k.v. opdrachten en financiën zijn helder. Optimaal proces besluitvorming, met heldere procesafspraken, zodat ambtelijke en bestuurlijke samenwerking effectief verloopt.

		krijgen. Lean en mean proces besluitvorming.	
4.	Contract-management	Hernieuwde focus op strategische regionale aanbieders Jeugdhulp op basis van de Regiovisie en strategische inkoop. Inrichten van contractmanagement /leveranciersmanagement op basis van nieuwe overeenkomsten contractbeheer en contractmanagement geborgd voor 2023 en 2024 als Samen 14 opdracht.	Hernieuwde focus op strategische regionale aanbieders Jeugdhulp op basis van de Regiovisie en strategische inkoop. Inrichten van contractmanagement/leveranciersmanagent op basis van nieuwe overeenkomsten. Contractbeheer en contractmanagement geborgd voor 2024 als Samen 14 opdracht.
5.	Jeugdbescherming s-tafels	Versteviging Jeugdbeschermingstafels in de ketensamenwerking vanuit een solide positie bij OZJT. Door gemeenten gevraagde doorontwikkeling/ onderzoeken en samenwerking met Toekomstscenario Jeugd-en Gezinsbescherming zoeken.	Jeugdbeschermingstafel neemt een volwaardige positie in de ketensamenwerking in en heeft verbinding en samenwerking met het Toekomstscenario Jeugd- en Gezinsbescherming. De bedrijfsvoering is op orde.
6.	Data gestuurd werken	Herijkte indicatoren op basis van de strategische inkoop en inkoopafspraken separate trajecten t.b.v. datagedreven contractmanagement.	De indicatoren zijn ondersteunend bij de contractmanagement taken.

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT	1.303	3.741	2.438
	Totaal excl. overhead	**1.303**	**3.741**	**2.438**
0.4	Programma overhead	-	353	353
	Gemeentelijke bijdrage	**1.303**	**4.094**	**2.791**

3. Veilig Thuis Twente

Introductie
Veilig Thuis Twente is er voor slachtoffers, direct betrokkenen, omstanders en professionals die te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling. VTT voert haar taak als regionaal advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling uit voor de 14 gemeenten in Twente. Haar missie is het stoppen van alle vormen van huiselijk geweld tegen volwassenen en kinderen. Het opheffen van acute onveiligheid en het creëren en borgen van duurzame veiligheid binnen huiselijke situaties staat centraal. De werkzaamheden van Veilig Thuis zijn verankerd in de Wmo.

Inleiding
Veilig Thuis Twente is het regionale advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en heeft een stevige plek ingenomen in de zorgketen in Twente. De samenwerking met de 14 gemeenten verloopt goed. De voorliggende beleidsbegroting is gebaseerd op de wettelijke taken en bevoegdheden van Veilig Thuis organisaties en de maatwerk taken zoals deze, in afstemming met de 14 gemeenten, zijn belegd bij Veilig Thuis Twente (VTT).

Speerpunten
Veilig Thuis Twente heeft zich ten doel gesteld alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties te stoppen en/of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid te borgen.

1. "Kwaliteit op tijd". VTT stelt zich ten doel haar maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren. Eén van de belangrijkste speerpunten in 2024 blijft het wachtlijstvrij werken. Na de structurele uitbreiding van 6 fte vanaf 2020, heeft VTT tot medio 2022 nagenoeg wachtlijstvrij gewerkt (pieken hebben we binnen redelijke termijnen weggewerkt). Echter we bereiken de grenzen van onze capaciteit. Dit raakt het wachtlijstvrij werken én de ambities die gesteld zijn in het jaarplan in het kader van doorontwikkeling en verdieping. Omdat VTT een “open einde regeling” is te noemen, zijn we gehouden onze wettelijke taken uit te voeren. Dit betekent dat we alle adviesvragen en meldingen moeten uitvoeren en daarbij tevens gehouden zijn aan de daaraan gekoppelde wettelijke termijnen. Momenteel onderzoeken wij in hoeverre dit incidenteel opgevangen kan worden en/of er een structurele aanpassing van de begroting is vereist.

2. Doorontwikkeling samenwerking in de keten, versterken netwerkpositie VTT met name ook op straf en zorg. De samenwerking met het Veiligheidshuis (informatieknooppunt en doorontwikkeling MDA++), samenwerking met expertise centrum mensenhandel, politie, reclassering en justitie zal verdere doorontwikkeling vragen. Ook de ontwikkelingen op straf en zorg vanuit het landelijke (JenV en Landelijk netwerk VT) zullen regionaal geïmplementeerd moeten worden.

3. MDA++ is een breed overstijgende (++) multidisciplinaire aanpak voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Het gaat over casuïstiek (gezinssystemen) waarin ernstige multi-problematiek aan de orde is. Waarbij dit structureel, langdurig en terugkerend is, ondanks inzet van reguliere hulp en interventies. Gezinnen raken steeds opnieuw in crisis. De inschatting is dat het in onze regio gaat om 30-60 gezinnen op jaarbasis. Het is een landelijke opdracht aan de Veilig Thuis organisaties om in elke regio een MDA++ aanpak te realiseren. Ook binnen het toekomstscenario krijgt MDA++ een plek. Vanuit een werkgroep, aangestuurd door de projectleider Geweld Hoort Nergens Thuis en externe ondersteuning vanuit dit project, in samenwerking met het Veiligheidshuis Twente en VTT ligt er een adviesnota. MDA++ is opgenomen als speerpunt in de regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling.

4. De komende jaren zullen we te maken krijgen met grote veranderingen in de jeugdbeschermingsketen. In het programma “Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming”, opgesteld in opdracht van de ministeries van Justitie en Veiligheid en VWS, en de VNG worden deze veranderingen beschreven. In het

huidige stelsel van de jeugdbescherming Nederland zijn taken en verantwoordelijkheden ondergebracht bij verschillende ministeries en bij lokale overheden. Het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming wil hier een verbeterslag in maken. Deze ontwikkelingen zullen een grote impact hebben op de jeugdbeschermingsketen. Veilig Thuis Twente zal hier dan ook de komende jaren mee te maken krijgen en is hierin een belangrijke partner.

5. Daarnaast vragen de doorlopende ontwikkelingen betreffende de samenwerking lokaal, de regionale en landelijke ontwikkelingen aandacht en inzet van VTT. Te denken valt aan de omwikkelingen betreffende het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Dit is een item dat volop aandacht gaat vragen (zowel landelijk als regionaal).

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
"Samenwerkingsafspraken gemeenten regio Twente-Veilig Thuis Twente" 2020	AO VTT	21-11-2019

Wat willen we bereiken?
Veilig Thuis Twente voert de haar toegewezen wettelijke- en maatwerktaken uit, met als maatschappelijke opdracht: "Het stoppen van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en/of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid (duurzaam) te borgen". Hierbij stellen we ons ten doel deze maatschappelijke opdracht kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren. "Kwaliteit op Tijd":

- Wachtlijstvrij te werken en voldoende flexibiliteit (buffer) op te bouwen die het mogelijk maakt om bij fluctuaties van het aantal meldingen en adviesvragen, of bij onverwachte uitval van medewerkers toch zonder wachtlijst te kunnen werken én de wettelijke doorlooptijden te behalen.
- Binnen de landelijk vastgestelde doorlooptijden te werken.

Dit betreft de volgende taken:

- De wettelijke taken van Veilig Thuis
- De (regionale) maatwerktaken zoals afgesproken met de 14 Twentse gemeenten in het document "samenwerkingsafspraken".
- De taken die voortvloeien uit de vastgestelde Producten en Diensten Catalogus (PDC's') en de aangepaste werkprocessen, in goede samenwerking met de 14 gemeenten uitvoeren.
- De eisen die door het Rijk en de Inspectie gesteld zijn/worden: o.a. medewerkers voldoen aan de eisen van de beroeps registraties (SKJ, NVO NIPO etc.), en 24 uurs inzet vertrouwensarts.
- We hebben een vereiste kwaliteitscertificering, in ons geval de ISO certificering.

Hoe gaan we dit doen?
Eén van de belangrijkste speerpunten in 2024 blijft het wachtlijstvrij werken. Omdat VTT een "open einde regeling" is te noemen, zijn we gehouden onze wettelijke taken uit te voeren. Dit betekent dat we alle adviesvragen en meldingen moeten uitvoeren en daarbij tevens gehouden zijn aan de daaraan gekoppelde wettelijke termijnen. Momenteel onderzoeken wij in hoeverre dit incidenteel opgevangen kan worden en/of er een structurele aanpassing van de begroting is vereist.

- Doorontwikkeling en borging van de werkprocessen en daaraan gekoppelde PDC's in afstemming en samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten.
- Samenwerking met lokaal wordt jaarlijks op drie niveaus geëvalueerd (uitvoerend, management en bestuurlijk).
- Gestructureerde periodieke scholing en deskundigheidstrainingen faciliteren.

- Organisatorisch en formatief goed op orde blijven in de teams, in de expertfuncties (voorlichting, gedragswetenschappers en vertrouwensartsen) en op managementniveau door gestructureerde en aangepaste vergadercycli. Mogelijkheden tot permanente werving onderzoeken en kort cyclisch te sturen op kwantiteit en kwaliteit.
- Verdere aansluiting vinden bij het programma Geweld Hoort Nergens Thuis, zoals dat in de regio uitgerold is. Voor een betere samenhang en samenwerking m.b.t. de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling binnen de regio Twente. Medewerkers VTT met aandachtsgebieden op verschillende inhoudelijke thema's sluiten aan bij regionale en landelijke ontwikkelingen, activiteiten/werkgroepen/voorlichting.
- Informatieknooppunt en MDA++ aanpak VTT en ZVH-T middels de werkgroep doorontwikkelen met als doelstelling de samenhang en samenwerking verder te borgen tussen de Straf en Zorg keten in de regio Twente.

Indicatoren		Huidig niveau 2023	Ambitie niveau 2024
1.	Wachtlijstvrij werken	VTT heeft beperkte wachtlijsten	VTT werkt wachtlijstvrij
2.	Werken binnen de landelijk vastgestelde doorlooptijden op de adviezen (1 dag), op het uitvoeren van de veiligheidstaxatie op elke binnen gekomen melding en op het uitvoeren van de vervolgdiensten (binnen 10 weken) en de nieuw ingerichte dienst monitorzaken (1,5 jaar). In afstemming met een extern bureau hebben we als realistische norm vastgesteld 80% van alle meldingen en vervolgdiensten binnen de wettelijke termijnen te behalen	VTT handelt alle adviezen in 1 dag af. VTT behaalt op 74% van de meldingen de vastgesteld termijn van 5 werkdagen op het uitvoeren van de veiligheidstaxatie en in 75% van de zaken de termijn van 10 weken op de vervolgdiensten "Voorwaarden en Vervolg en in 48% op de Onderzoeken. De monitorzaken liggen op 1e moment: 38%, 2e moment 58%	VTT handelt adviezen in 1 dag af en groeit door naar een percentage van 80% op alle meldingen/overige diensten de wettelijk gestelde doorlooptijden
3.	Doorontwikkeling en borging van de werkprocessen en daaraan gekoppelde PDC's in afstemming en samenwerking met de lokale teams van de 14 gemeenten	Borging van alle processen en PDC's	Dit is een continue proces. Ieder jaar wordt de PDC besproken met een afvaardiging van gemeenten en met alle teams van VTT. PDC's worden steeds verder verbeterd
4.	Samenwerkingsafspraken 14 gemeenten Twente en VTT zijn 1x per jaar geëvalueerd, aangescherpt en geactualiseerd. Knelpunten zijn, ook op uitvoeringsniveau besproken en opgelost	Samenwerkingsafspraken worden doorlopend geëvalueerd en geactualiseerd, naar de laatste ontwikkelingen en afspraken	Evaluaties en afstemming met 14 gemeenten is geborgd evenals de contacten /evaluatie tussen de verschillende contacten vanuit de uitvoering VTT en gemeenten
5.	Gestructureerde periodieke scholing en	VTT heeft een scholingsplan waarlangs periodieke scholing georganiseerd wordt	Borging van jaarlijkse actualisering van het scholingsplan

	deskundigheidstrainingen faciliteren		
6.	Informatieknooppunt VTT-VHT is ingericht. Aanpak MDA++ doorontwikkelen	MDA++ is ingericht en gepositioneerd. Uitbreiding samenwerking met verschillende ketenpartners Straf en Zorg loopt	MDA++ is ingericht en gepositioneerd. Uitbreiding samenwerking met verschillende ketenpartners Straf en Zorg is verder verbeterd
7.	Borging kwaliteitsmanagement systeem/ Borging certificering ISO 9001	Certificering behalen	Doorontwikkeling en borging KMS
8.	Toekomstscenario	In regionaal verband pilot opgezet en uitgevoerd ihkv netwerksamenwerking in complexe en meervoudige problematiek in (gezins)systemen met minderjarige kinderen	Evaluatie, besluitvorming, implementatie van verdergaande samenwerking
9.	Voorlichting/preventie	Vaststellen van beleidsplan; voorlichtingsvragen worden individueel beoordeeld	Implementatie en borging
10.	Inhoudelijke doorontwikkeling en ambitie richting 'expertisecentrum'	Werken met aandacht functionarissen op inhoud, aansluiten bij landelijke en regionale ontwikkeling, specifieke deskundigheidsbevordering	Verder inhoudelijk doorontwikkelen

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.736	5.236	2.500
	Totaal excl. overhead	**2.736**	**5.236**	**2.500**
0.4	Programma overhead	-	763	763
	Gemeentelijke bijdrage	**2.736**	**5.999**	**3.263**

4. Bestuur en ondersteuning

Introductie

Via dit programma wordt de dienstverlening verzorgd voor de drie organisaties van SamenTwente (GGD, VTT, OZJT) voor de coalities en voor het Recreatieschap Twente. Dit gebeurt door de afdeling Bedrijfsvoering. We leveren expertise op het gebied van personeel & organisatie, financiën & inkoop, bestuur & concern, communicatie, facilitair & huisvesting, juridische zaken en informatiemanagement & technologie. De medewerkers van de afdeling Bedrijfsvoering leveren een actieve bijdrage aan de organisatieonderdelen van SamenTwente, die aan de lat staat voor gezonde, veilige en vitale inwoners in Twente. Dit doen wij door nauw en op gelijkwaardig niveau samen te werken met onze opdrachtgevers, competenties en vaardigheden van medewerkers gericht te ontwikkelen en een werkcultuur te creëren en behouden waarin het gezond (samen)werken is voor iedereen.

Inleiding

Ook 2024 zal in het teken staan van de continue doorontwikkeling van de afdeling Bedrijfsvoering. Deze doorontwikkeling is vereist om de uitvoerende organisatieonderdelen van SamenTwente optimaal te kunnen ondersteunen. Dit betekent verdere professionalisering, ontwikkeling van personeel en procesoptimalisatie. Daarin zullen een aantal onderwerpen in toenemende mate centraal staan zoals informatiebeveiliging, Wet open overheid en Archivering, verdere implementatie van de vastgestelde HR-strategie en de centralisatie van Kwaliteit & Arbo voor heel SamenTwente vanuit Bedrijfsvoering. Daarbij zal er ook focus zijn op samenwerking in de regio op het gebied van Bedrijfsvoering. Vanuit SamenTwente zullen wij actief deelnemen in de regionale overleggen en samenwerkingen om juist dit soort onderwerpen effectief samen op te pakken.

Speerpunten

Hieruit volgen onderstaande speerpunten voor 2024:

- Verdere uitvoering van het Plan van Aanpak Digitale weerbaarheid & kwetsbaarheid. En in het bijzonder informatiebeveiliging en een SIEM-SOC systeem.
- Een nadere analyse en aanzet tot brede certificering binnen SamenTwente. Afhankelijk van de eisen kan dat een NEN, ISO of HKZ-certificering zijn. Zowel gericht op de inhoud, wetgeving als risico's zoals informatieveiligheid.
- In het vervolg van de SamenTwente brede HR Strategie die in 2023 is vastgesteld zal er een specifieke HR-agenda voor Bedrijfsvoering worden opgesteld en worden uitgevoerd.
- Volledige implementatie van de nieuwe Wet open overheid en de nieuwe Archiefwet, daar waar mogelijk middels een regionale samenwerking.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Controleverordening en Controleprotocol Regio Twente	Algemeen bestuur	6 maart 2020
Financiële verordening Regio Twente	Algemeen bestuur	31 oktober 2018
Risicomanagement en weerstandsvermogen	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Fraude beheerssystematiek en –analyse Regio Twente	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Nota afschrijving en rente	Algemeen bestuur	7 maart 2018
Treasurystatuut Regio Twente	Algemeen bestuur	11 november 2015
Interne controleplan SamenTwente	Algemeen Bestuur	14 december 2022
Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente	Colleges van B&W Twentse gemeenten	Ingangsdatum 8 juli 2021
Programmabegroting	Algemeen bestuur	Jaarlijks medio juli

Wat willen we bereiken?

Binnen Bedrijfsvoering zijn de volgende strategische doelstellingen vastgelegd:

1. Professioneel en deskundig werken
2. In control zijn en relevante processen optimaliseren
3. Impact als Bedrijfsvoering zichtbaar maken
4. Innovatie in Bedrijfsvoering.

Hoe gaan we dit doen?

1. Professioneel en deskundig werken:

- Eén van de pijlers van de nieuwe HR-strategie is 'Leiderschap'. Vanuit deze pijler zullen wij binnen Bedrijfsvoering functioneel leiderschap stimuleren binnen en buiten de afdeling.
- Het projectmatig faciliteren en uitvoeren van HR21 binnen SamenTwente (functiewaardering).
- De verbinding binnen en buiten Bedrijfsvoering verder versterken door onder andere periodieke afstemmingsoverleggen, een strategisch overleg en het vaststellen van het strategisch A3 plan voor 2025.
- Inzetten op Arbeidsmarktproblematiek onder andere door het inzetten van specialisten op dit onderwerp.
- Zorgen dat we binnen eigen expertise op de hoogte zijn en blijven van ontwikkelingen en trends.

2. In control zijn en relevante processen optimaliseren:

- Het doorontwikkelen van de in 2023 vastgestelde en ingevoerde processen rondom Inkoop & aanbesteding.
- Het verder op orde brengen van het contractbeheer na implementatie van een nieuw contractsysteem in 2023, welke is aangesloten op het huidige inkoopsysteem Mercell.
- Starten met een SamenTwente brede kwaliteitscertificering (NEN / ISO / HKZ) na het formeren van een team Kwaliteit binnen Bedrijfsvoering in 2023.
- Vernieuwen reiskostenregeling SamenTwente. Uit onderzoek is gebleken dat de huidige regeling zowel fiscaal/juridisch niet meer houdbaar is. Ook het draagvlak voor de huidige regeling is onvoldoende.
- De vervolgstappen oppakken van het vastgestelde plan van aanpak Digitale weerbaarheid & kwetsbaarheid door de afdeling Informatie Management en Technologie.
- Integraal processen vormgeven en stroomlijnen, dus tussen de verschillende afdelingen binnen Bedrijfsvoering.

3. Impact als Bedrijfsvoering zichtbaar maken:

- Verder ontwikkelen en op peil houden van adviesvaardigheden (en overige competenties) van de professionals van Bedrijfsvoering, zodat er kwalitatief goede adviezen worden gegeven met aandacht voor het grote geheel.
- Nadat in 2023 de basis op orde is gebracht verdere implementatie van de Wet open overheid (Woo) vormgeven, waar mogelijk door middel van regionale samenwerking.
- Vanuit de regionale samenwerking verdere uitvoer geven aan de nieuwe Archiefwet door onder andere deel te nemen aan een regionaal e-Depot.

4. Innovatie in Bedrijfsvoering:

- Innovatief klimaat creëren binnen Bedrijfsvoering. Hier ruimte voor maken om binnen Bedrijfsvoering een pilot te doen om te komen tot vernieuwende aspecten in het werkveld.
- Vanuit regionale samenwerking de eerste stappen zetten op het terrein van robotisering om klaar te zijn voor de toekomst als afdeling.

Indicatoren		Huidig niveau 2023	Ambitie niveau2024
1.	Stappenplan weerbaarheid & kwetsbaarheid - Uitgevoerde PEN test - Verkenning en (deels) ingevoerd SIEM/SOC systeem. - Ontworpen en toegepaste awareness training bij medewerkers op gebied van informatieveiligheid en privacy.	- Leerpunten 2022 oppakken en nieuwe test uitvoeren - Aanbesteding KPN verkend maar geen mogelijkheden die passen. Verder onderzoek opgepakt. - Nog op te starten.	- Leerpunten 2023 oppakken - Eerste stappen voor totstandkoming zijn gezet. - Toepassen training.
2.	Volledige benutting van het opleidingsbudget met daarin expliciete aandacht voor functioneel leiderschap en versterken adviseursrol.	- Benutting opleidingsbudget in principe volledig, maar nog niet bewust expliciete aandachtspunten.	- Volledige benutting budget met aandacht voor expliciete onderwerpen.
3.	Minimaal 1 pilot voor een innovatief project in de werkgebieden van Bedrijfsvoering.	- Geen specifieke pilot.	- Minimaal 1 opgestarte of uitgevoerde pilot.
4.	Minimaal 1 gerobotiseerd proces binnen Bedrijfsvoering.	- Robotisering nog niet toegepast, maar regionale samenwerking met GBT in de eerste verkennende fase.	- Minimaal 1 gerobotiseerd proces binnen Bedrijfsvoering.
5.	Een projectplan voor de structurele implementatie van de Woo binnen SamenTwente (invoering per 2025).	- Uitgevoerde nulmeting en nadere duiding van vereiste middelen.	- Vastgesteld projectplan dat wordt uitgevoerd. Daar waar mogelijk middels regionale samenwerking.
6.	Volledige geïmplementeerd en toegepast HR21 als functiewaarderingssysteem.	- CMT besluit voor implementatie HR21 en aanzet tot projectplan.	- Geïmplementeerd en toegepast functiewaarderingssysteem is HR21.
7.	Minimaal 1 strategisch overleg met alle managementteams en minimaal 3 afstemmingsoverleggen met alle managementteams.	- Geen structureel geplande strategische overleggen met alle afdelingen, wel incidentele afstemming en evaluatiegesprekken.	- Minimaal 1 strategisch overleg met alle managementteams en minimaal 3 afstemmingsoverleggen met alle managementteams.

Wat gaat het kosten?

Code	Taakveld (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Gem. bijdrage
0.1	Bestuur	232	255	24
0.8	Overige baten en lasten	-	209	209
	Totaal excl. overhead en mutaties reserves en treasury	**232**	**465**	**233**
0.5	Treasury	19	19	-
0.10	Mutatie reserve	45	-	45-
0.4	PIOFJACH overhead	981	10.302	9.321
	Gemeentelijke bijdrage	**1.276**	**10.786**	**9.510**

Conform besluit van het algemeen bestuur word voor post onvoorzien € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking.

4.1 Overzicht van de kosten van overhead

Het is wettelijke voorgeschreven dat de overhead apart wordt gepresenteerd. Dit wordt inzichtelijk gemaakt door deze centraal te begroten op taakveld 0.4. Overhead bevat alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Wij onderscheiden twee categorieën overhead:

1. Generieke overhead. Dit is de indirecte overhead. Met andere woorden, alle kosten van de ondersteunende taken binnen de zogenaamde PIOFJACH-functies.
2. Specifieke overhead. Dit is de directe overhead. Met andere woorden, dit is de programmaoverhead (zowel in de basistaken als in de coalitions of the willing) en betreft alle kosten van leidinggevende en ondersteunende functies die binnen de programma's zijn georganiseerd.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo/Gem. bijdrage
Generieke overhead (PIOFJACH-overhead)	10.302	981	9.321
Specifieke overhead (Programma-overhead)	5.200	238	4.962
Totaal	**15.502**	**1.218**	**14.283**

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo	Totale lasten	%
Generieke overhead (PIOFJACH-overhead)	9.321	52.821	17,6%
Specifieke overhead (Programma-overhead)	4.962	52.821	9,4%
Totaal	**14.283**	**52.821**	**27%**

4.2 Beleidsindicatoren BBV

Indicator	Begroting 2024	Begroting 2023
Formatie[1] in fte per 1.000 inwoners	0,58	0,55
Apparaatskosten[2] in kosten per inwoner	€ 79	€ 67
Externe inhuur[3] als % kosten van totale loonsom plus kosten inhuur externen	9%	7%
Overhead[4] in % van totale lasten (generieke + specifieke overhead)	27%	28%

[1] Dit betreft de formatie in fte van het ambtelijk apparaat voor het begrotingsjaar.
[2] Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie (exclusief bestuur en griffie).
[3] Onder externe inhuur wordt verstaan de begrote kosten voor het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
[4] Overheadkosten: Dit betreft alle begrote kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces conform de definitie van het BBV.

5. Coalitions of the Willing

Introductie
Gemeenten kunnen ervoor kiezen om onze organisatie te gebruiken om samenwerking aan op te hangen, als een gastheerschap. SamenTwente heeft ook de mogelijkheid om werkgeverschap en rechtspersoonlijkheid te bieden aan vrijwillige samenwerking (niet overgedragen aan SamenTwente) waar twee of meer gemeenten aan mee doen. Wij noemen dit 'coalitions of the willing' of 'coalities'. De coalities Samen14, Kennispunt Twente en Twentse Koers hebben op dit moment onderdak bij SamenTwente. Deze samenwerkingen hebben een eigen bestuur. Het algemeen en dagelijks bestuur van SamenTwente hebben geen verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de besturing van de genoemde samenwerkingen. Zowel de beleidsbegroting als de financiële begroting worden behandeld en vastgesteld in de besturen van deze coalities. Vanuit de rol van gastheerschap, dit gaat voornamelijk om het bieden van rechtspersoonlijkheid en bedrijfsvoeringsdiensten aan de coalities, treft u hieronder een gecomprimeerd overzicht aan de omvangen van de begrotingen van de coalities.

Code	Taakveld (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten
Kennispunt Twente			
3.1	Economische ontwikkeling	2.019	1.670
0.4	Programma en PIOFJACH overhead	-	350
	Totaal Kennispunt Twente	**2.019**	**2.019**
Code	**Taakveld**	**Baten**	**Lasten**
Twentse Koers			
7.1	Volksgezondheid	449	449
Totaal Twentse Koers		**449**	**449**
Code	**Taakveld**	**Baten**	**Lasten**
Toezicht en Kwaliteit			
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT	110	110
Totaal Toezicht en kwaliteit		**110**	**110**
Code	**Taakveld**	**Baten**	**Lasten**
Samen 14			
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT	175	175
Totaal Samen 14		**175**	**175**
Totaal Coalitions of the Willing		**2.754**	**2.754**

6. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand geven we inzicht in de algemene dekkingsmiddelen:

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Gemeentelijke bijdrage	37.764	0	37.764
Treasury	19	19	0
Totaal	**37.783**	**19**	**37.764**

Tabel 1 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

7. Waar komen onze inkomsten vandaan en waar geven we het aan uit

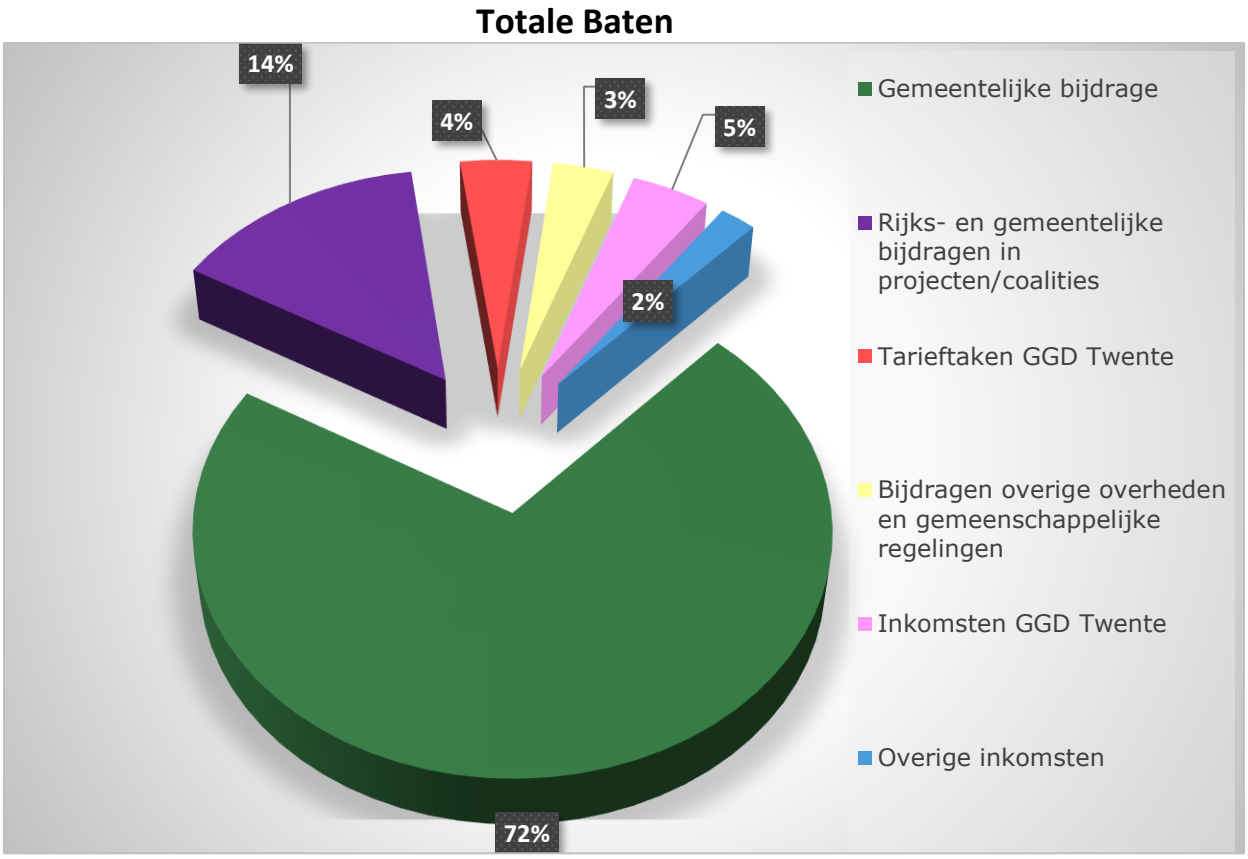

Figuur 1 Specificatie herkomst van de baten

Baten	Bedrag x €1.000	Categorisering
Gemeentelijke bijdrage	37.764	Gemeentelijke bijdrage
Rijks- en gemeentelijke bijdragen in projecten/coalities	7.623	Rijks- en gemeentelijke bijdragen in projecten/coalities
Bijdragen overige overheden en gemeenschappelijke regelingen	1.822	Bijdragen overige overheden en gemeenschappelijke regelingen
Inspectie en Hygiëne opbrengsten	1.271	Tarieftaken GGD Twente
Rijksbijdrage Soa	1.067	Inkomsten GGD Twente
Rijksbijdrage pandemische paraatheid	1.156	Inkomsten GGD Twente
Overige inkomsten	967	Overige inkomsten
Forensische geneeskunde opbrengsten	818	Tarieftaken GGD Twente
Vaccinatieopbrengsten	135	Inkomsten GGD Twente
TBC bestrijding opbrengsten	64	Tarieftaken GGD Twente
Reserveringen	45	Overige inkomsten
Taakstellingen	88	Overige inkomsten
Totaal	**52.821**	

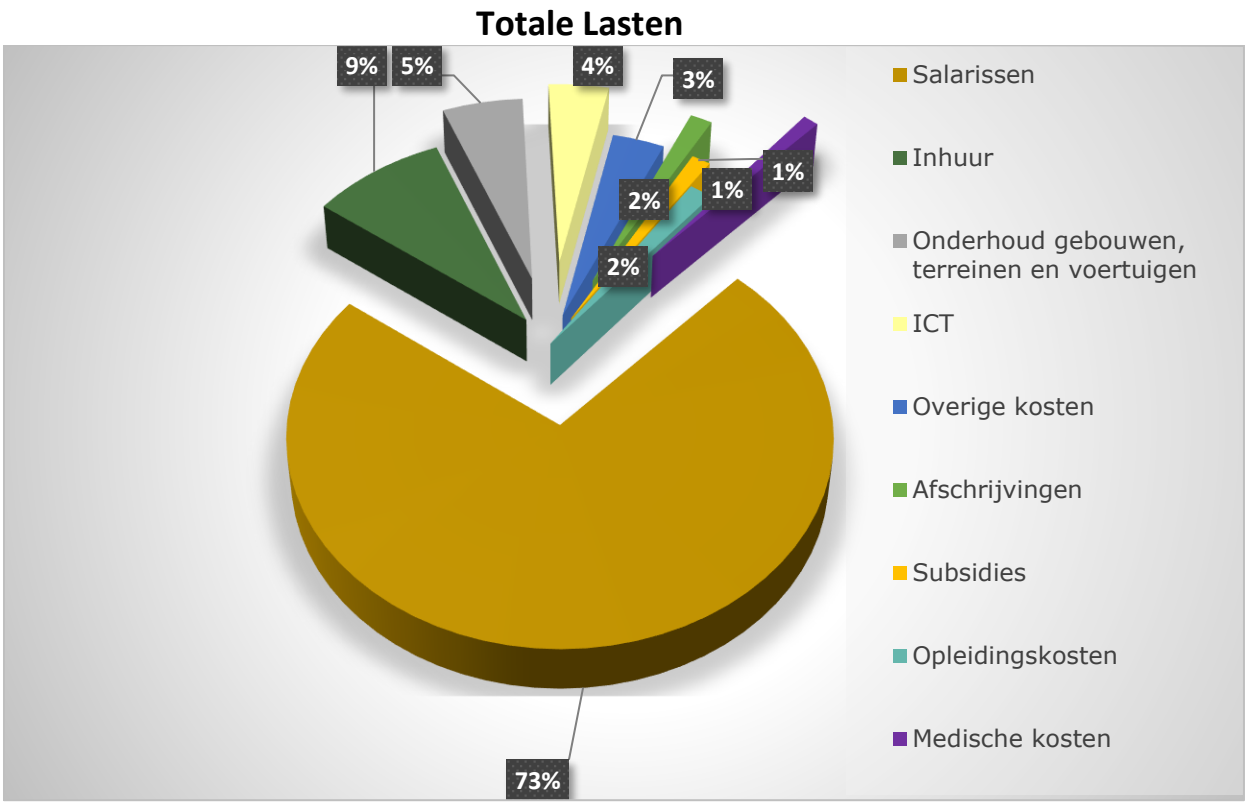

Figuur 2 Specificatie besteding lasten

Lasten	Bedrag x € 1.000	Categorisering
Salarissen en overige vergoedingen	38.732	Salarissen
Inhuur en tijdelijk	4.639	Inhuur
(Onderhoud) Gebouwen, terreinen en voertuigen	2.781	Onderhoud gebouwen, terreinen en voertuigen
ICT en automatisering	2.099	ICT
Overige kosten	1.739	Overige kosten
Afschrijvingen	769	Afschrijvingen
Subsidies en overdrachten	657	Subsidies
Opleidingskosten	800	Opleidingskosten
Medische kosten	560	Medische kosten
Rente	52	Overige kosten
Taakstellingen	52	Overige kosten
Onvoorzien	45	Overige kosten
Totaal	**52.821**	

8. Paragrafen

De programmabegroting bevat de volgende paragrafen:
1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Onderhoud kapitaalgoederen
3. Bedrijfsvoering
4. Verbonden partijen
5. Financiering

Evenals in voorgaande jaren stelt het algemeen bestuur kaders vast om zijn controlerende kaderstellende taak en het budgetrecht uit te kunnen voeren. Deze paragrafen vormen gezamenlijk dat instrument. Ze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting vanuit een bepaald perspectief. Het gaat hierbij om onderdelen die betrekking hebben op de beleidslijnen van beheersmatige aspecten. Deze aspecten kunnen grote financiële gevolgen hebben en daardoor de realisatie van de programma's beïnvloeden.

8.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
Risicomanagement en weerstandsvermogen zijn essentiële onderdelen van het (financiële) beleid van onze organisatie. Het formuleren van ambities en de uitvoering hiervan gaan gepaard met het maken van keuzes en het bewust afwegen van risico's. We moeten daarom op gestructureerde en transparante wijze de risico's beheersen. Risicomanagement is het geheel aan activiteiten en maatregelen gericht op het systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Voorspellen is moeilijk. We moeten anticiperen op risico's.

Kader risicomanagement
De wetgeving en het beleid voor het weerstandsvermogen zijn vastgelegd in:
- Het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV art. 9, 11 en 26);
- De financiële verordening Regio Twente;
- De "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen".

Berekening ratio weerstandsvermogen
Om het weerstandsvermogen te berekenen, dient de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet te worden tegen de benodigde weerstandscapaciteit. Als we dit doen, dan komen we uit op een ratio van **0,8**. De ratio bevindt zich hiermee onder de door het algemeen bestuur vastgestelde gewenste norm van 1,0 maar wel binnen de afgesproken bandbreedte van 0,8 – 1,0. Aangezien de ratio onder de norm zit betekent het dat positieve saldi in de jaarrekeningen dienen te worden toegevoegd aan het eigen vermogen totdat de afgesproken norm is bereikt.

Ratio Weerstandsvermogen (bedragen x € 1.000)	
Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	2.303
Benodigde weerstandscapaciteit (B)	2.823
Ratio weerstandsvermogen (A/B)	**0,82**

Tabel 2 Ratio Weerstandsvermogen

Vergelijking met de begroting van 2023
In relatie tot de begroting van 2023 wijzigt de ratio weerstandsvermogen niet.

Beschikbare weerstandscapaciteit (A)
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt afgerond € 2,3 mln. en bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Bij veel overheidsorganisaties is sprake van 'beklemde' bestemmingsreserves. Deze worden gecorrigeerd op de weerstandscapaciteit. Als 'beklemde' reserves niet als beschikbare weerstandscapaciteit worden gezien is dit van invloed op de weerstandsratio. Bij SamenTwente zijn enkele bestemmingsreserves als 'beklemd' geoormerkt. Deze bestemmingsreserves worden niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Ook de reserves in het kader van Coalition the Willing activiteiten worden niet meegenomen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Hieronder treft u overzicht van alle reserves en wordt inzichtelijk gemaakt welke reserves onderdeel vormen van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Verwacht saldo 2024	Onderdeel van weerstandscapaciteit
Algemene reserve	131	Ja
Reserve MKB-fonds (Agenda van Twente 2008-2017)	656	Nee. Beklemd
Totaal Algemene Reserves	**787**	
Egalisatiereserve GGD Twente	1.238	Ja
Egalisatiereserve SOA Poli	122	Ja
Reserve afwikkeling GGiD	142	Nee, beklemd
Reserve aanbesteding DD	500	Nee, beklemd
Totaal reserves GGD Twente	**2.002**	
Egalisatiereserve OZJT	160	Ja
Bestemmingsreserve Projecten/werkbudget OZJT	542	Nee, beklemd
Totaal reserves OZJT	**701**	
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	255	Ja
Totaal reserves Veilig Thuis Twente	**255**	
Egalisatiereserve Bedrijfsvoering	398	Ja
Reserve IT-kwetsbaarheid en weerbaarheid	109	Nee, beklemd
Totaal reserves Bedrijfsvoering	**506**	
Reserve Kennispunt Twente	184	Nee, beklemd
Totaal reserves Coalition of the willing	**184**	
Totaal reserves	**4.436**	

Tabel 3 Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit

Samengevat komt het totaal aan beschikbare weerstandscapaciteit (niet zijnde beklemd) neer op:

Omschrijving (bedrag x € 1.000)	Weerstandscapaciteit
Algemene reserve	131
Egalisatiereserve GGD Twente	1.360
Egalisatiereserve Bedrijfsvoering	398
Egalisatiereserve OZJT	160
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente	255
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	**2.303**

Benodigde weerstandscapaciteit (B)
De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt afgerond in totaal € 2,8 mln. en wordt bepaald door het inventariseren van risico's. Hieronder treft u een specificatie van de door SamenTwente

geïnventariseerde risico's. Bij de bepaling van de risico's gaan we uit van de netto bepaling, dat wil zeggen dat de beheersmaatregelen in de kans en impact zijn meegewogen. Hoe deze weging plaatsvindt is uiteengezet in onze "Nota van risicomanagement tot reserves en voorzieningen".

Omschrijving risico	Risicowaarde (Kans X Impact)	Beheersmaatregelen
Algemene reserve	**Bedragen x € 1.000**	
Het risico dat programma exploitatietekorten niet opgevangen kunnen worden in de de daarvoor ingestelde bestemmingsreserves.	38	In de P&C-cyclus zijn verschillende rapportagemomenten opgenomen, waardoor bijgestuurd kan worden.
ICT infrastructuur en informatieveiligheid: Het risico op het uitvallen van dienstverlening en/of datalek waardoor vertrouwelijke informatie in verkeerde handen valt.	175	- investeren in IT-techniek (o.a. monitoring van het systeem, software-hardware op orde, back-ups hebben en deze ook testen. - investeren in bewustwording bij medewerkers - Backups en recovery maatregelen - Uitvoeren Pen-test
Overig: Het risico op juridische procedures en aansprakelijkheid, bezwaarschriften, fraude e.d.	53	- Afsluiten van verzekeringen voor schade en aansprakelijkheid - Juridische laten bijstaan door (specialistische) advocaten
Coalities: Het risico dat de coalities waarin SamenTwente deelnemer is niet aan hun financiële verplichtingen kunnen voldoen.	38	Afspraken binnen de coalities over risicodragerschap en over informatievoorziening en bijsturingsmogelijkheden.
Informatiemanagement en Techniek: Het risico dat Microsoft eenzijdig de voorwaarden van de cloudomgeving aanpast.	35	Afspraken binnen de VNG met Microsoft om te voldoen aan de richtlijnen van de AVG.
Subtotaal	**338**	
Egalisatiereserve GGD Twente		**Beheersmaatregelen**
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW)	135	Proactief ARBO beleid. Periodieke analyses op ziekteverzuim. Toepassen taakroulatie. Betreft o.a. terugkerende medewerkers vanuit corona-afdeling die boventallig zijn.
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt Inclusief interne gevolgen, zoals taakverschuivingen of bijscholing.	135	- Aantrekkelijk werkgeverschap vergroten - Extra en meer gericht werven - investeren in een strategisch personeelsplanning
Hoog ziekteverzuim (zowel kort als langdurig) wat leidt tot productieverlies en tijdelijke vervanging	315	Kort verzuimbeleid, inwerkprocedures, ondersteuning HR, mantelzorgondersteuning, Duurzaame inzetbaarheid.
Het risico op toename van het aantal meldingen bij het Meldpunt zorgwekkend gedrag, waardoor meer personeelskosten gemaakt moeten worden.	38	Het Meldpunt zorgwekkend gedrag is een wettelijke taak voor de gemeenten, die belegd is bij de GGD. Deze regeling is een open einde regeling, waardoor er wellicht meer personeel ingezet dient te worden om aan de wettelijke verplichting te voldoen.
Het risico op een grote uitbraak, epidemie of pandemie waardoor extra personeel ingezet moet worden	-	Bij een grote uitbraak van een infectieziekte is sterk verhoogde personele inzet noodzakelijk. Deze onverwachte inzet van personeel brengt onvoorziene kosten met zich mee, die vooraf niet in te schatten zijn. Voor de dekking hiervan wordt een beroep gedaan op vergoeding door het Rijk.
Het risico op productieverlies door onvoldoende werkende GGD specifieke ICT applicaties (MLCAS, HP zone, e.d.)	75	Bij uitval korte lijnen met leveranciers door applicatiebeheerders afspraken maken met leveranciers over uitval
Noodzaak tot verhuizing / verbouwing CB locaties als gevolg van onder andere wijzigende bestemmingsplannen (betreft allemaal huurlocaties)	38	Huisvestingsplan, investeringen in huurprijzen vastleggen, contractbeheer, frictiekosten in contracten vastleggen
Het risico dat de aanbesteding van het nieuwe Digitaal Dossier hoger uitvalt dan begroot.	45	Er is contact geweest met andere JGZ organisaties om de kosten van de kosten van de aanbesteding te begroten. Tijdens de aanbesteding zal op het budget gestuurd worden.
Het risico op schadeclaims datalek vanuit het landelijk systeem coronabestrijding	-	Schade gezamenlijk dragen met alle GGD'en.
Het risico op doorlopende verplichtingen zoals personeel en materieel die niet bekostigd kunnen worden vanuit de meerkostenregeling Corona	105	- Geen langdurige verplichtingen aangaan. - In samenwerking met andere GGD-en afspraken maken met het Rijk over afloop corona.
Het risico op schadeclaims onrechtmatig inkopen ivm coronabestrijding	75	- investeren in bewustwording rondom rechtmatigheid - investeren in inkoop capaciteit
Het risico op wegvallen project opbrengsten en opbrengsten tarief taken, zoals maatwerkprojecten	175	- Proactief vanuit de uitvoeringsorganisatie de gemeenten en derden benaderen om toegevoegde waarde te tonen en aanvullende financiering te bewerkstelligen. - waar mogelijk flexibiliteit in realisatie
Het risico op verhoogde instroom van jeugdigen vanuit het buitenland, waar deels geen bijzondere vergoeding tegenover staat	135	Er wordt een PGA team opgericht om de werkzaamheden uit te kunnen voeren
Het risico op wegvallen opbrengsten SOA poli	75	- Instellen van een reserve - Zorgen voor flexibiliteit in de begroting en realisatie
Subtotaal	**1.345**	
Egalisatie reserve Bedrijfsvoering		**Beheersmaatregelen**
Het risico dat optreedt vanwege niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en vervanging bij langdurig ziekteverzuim).	105	Sturen op verzuim & re-integratie en onderzoek naar oorzaken langdurig verzuim op afdelingen.
Het risico dat niet begrote kosten moeten worden gemaakt door krapte op de arbeidsmarkt.	68	Faciliteren van aantrekkelijk werkgeverschap.
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt bij het voldoen aan verandering in wet- en regelgeving.	105	Tijdig anticiperen op veranderende wet- en regelgeving en het monitoren hiervan.
Het risico op onvoorziene prijsstijgingen (licenties, inhuur, energie en materieel).	53	Contractuele afspraken maken met betrekking tot prijsstijgingen en beheer op de naleving ervan.
Het risico dat door veranderende takenpakket van de organisatie het BTW mengpercentage hoger uitvalt dan begroot.	-	- Toename overhead ramen bij Toename van diensten/producten
Subtotaal	**330**	
Egalisatiereserve OZJT		**Beheersmaatregelen**
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW)	38	Formatieplan afgestemd op structurele dekkingsmiddelen, proactief ARBO beleid en periodieke analyses op ziekteverzuim.
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt voor noodzakelijke vervanging en inwerken in fucties vanwege (langdurig) ziekte en verloop	105	Kort verzuimbeleid, inwerkprocedures, ondersteuning HR, mantelzorgondersteuning, duurzame inzetbaarheid, formatie afgestemd op taken en kortcyclische monitoring ziekteverzuimcijfers.
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt	53	Geen directe invloed op de arbeidsmarkt.
Het risico dat er niet begrote kosten worden gemaakt naar aanleiding van incidentmanagement bij (bovenregionaal) contractmanagement (ontbindingen, ingebrekestellingen, juridische procedures, faillissementen, bovenregionale gesprekken, second opinions accountant) en bij inkoop.	135	Bij de kwartaalrapportage wordt inzicht gegeven in gemaakte juridische kosten. Daarnaast bij incidenten vooraf afspraken maken over dekking met betrokken partijen. Prominente rol voor juristen bij inkoop.
Subtotaal	**330**	
Egalisatiereserve Veilig Thuis Twente		**Beheersmaatregelen**
Het risico dat voldaan moet worden aan niet verzekerde verplichtingen (bijv. WW en langdurig ziekteverzuim)	135	Formatieplan afgestemd op structurele dekkingsmiddelen, proactief ARBO beleid en periodieke analyses op ziekteverzuim.
Het risico dat niet begrote kosten worden gemaakt voor noodzakelijke vervanging en inwerken in uitvoeringsfucties vanwege ziekte en verloop	135	Kort verzuimbeleid, inwerkprocedures, ondersteuning HR, mantelzorgondersteuning, duurzame inzetbaarheid, formatie afgestemd op taken en kortcyclische monitoring ziekteverzuimcijfers.
Het risico dat niet begrote kosten gemaakt moeten worden door krapte op de arbeidsmarkt	68	Geen directe invloed op de arbeidsmarkt. Opstellen strategische HR agenda. Aantrekkelijk werkgeverschap
Fluctuaties in aantallen meldingen en adviesvragen	75	Maandelijks monitoren van aantal meldingen en adviesvragen en daarop anticiperen. Formatie is begin 2021 structureel toegenomen i.v.m. toename aantallen meldingen en adviesaanvragen a.g.v. vernieuwde wet meldcode.
Het risico dat er capaciteit van VTT vrijgespeeld moet worden om een bijdrage te leveren aan de door het Rijk voorziene veranderingen in de jeugdzorgketen.	68	Geen of beperkte directe invloed op wijzigingen in het beleid door het Rijk.
Subtotaal	**480**	
Totaal omvang risico's	**2.823**	

Tabel 4 Samenvattend overzicht geïnventariseerde risico's.

Scenario's weerstandsvermogen
Ondanks dat we een grondige aanpak hanteren voor het inschatten van risico's, blijft deze inschatting deels subjectief. Om het beeld van onze financiële weerbaarheid verder te versterken is het relevant te laten zien hoe de weerstandsratio zich ontwikkelt indien tegenvallers zich zouden voordoen aanvullend op de ingeschatte risico's. Dit kunnen grote tegenvallers zijn. Denk daarbij aan mogelijke tegenvallers uit ontwikkelingen die in de ontwikkelingsbrief van 2024 zijn genoemd maar nog niet gekwantificeerd zijn. Maar ook aan mogelijke tegenvallers in de exploitatie of aan het versneld afschrijven van activa. Dit soort tegenvallers hebben invloed op de hiervoor gepresenteerde inkijk in de weerstandsratio. De gevolgen voor de weerstandsratio zijn hieronder opgenomen om een beeld te geven hoe volatiel de weerstandsratio is. Daarbij zijn een drietal scenario's doorgerekend:

1. Een incidentele tegenvaller van € 0,5 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,64
2. Een incidentele tegenvaller van € 1 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,46
3. Een incidentele tegenvaller van € 2 miljoen leidt tot een weerstandsratio van 0,11

Naar aanleiding van deze doorrekening kan geconcludeerd worden dat een grote incidentele tegenvaller nog intern opgevangen kan worden. Om dit op te vangen zou wel praktisch al het weerstandsvermogen ingezet moeten worden. Structurele tegenvallers kunnen niet opgevangen worden omdat er geen structurele ruimte is binnen de begroting. In een dergelijk scenario is bijsturing in overleg met het algemeen bestuur noodzakelijk.

Beleidsvoornemens
- We werken aan een nieuw kader voor risicomanagement en beleid. Hierin hebben we aandacht voor onze maatschappelijke en strategische opgaven. Een kader dat integraal risico management verder versterkt.
- Implementeren van een nieuw integraal risicomanagementsysteem. We gaan een nieuw systeem onderzoeken die risicomanagement op alle niveaus moet ondersteunen en inzicht moet geven in de mate waarin we in control zijn op de verschillende soorten risico's.

8.1.1 Financiële Kengetallen
Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing ook een set aan verplichte financiële kengetallen wordt opgenomen.

Solvabiliteit
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin SamenTwente in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Onder het eigen vermogen verstaan we de algemene reserve en de overige bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht baten en lasten. Met het kengetal solvabiliteit wordt beoordeeld in hoeverre het bezit op de linkerzijde van de balans schuldenvrij is.

Financiële kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Solvabiliteitsratio	50% (28% gecorrigeerd voor IFT)	25%	24%	25%	25%

Het verschil tussen de jaarrekening 2022 en de begroting van 2024 wordt veroorzaakt door de waardering van het Innovatiefonds Twente (IFT). In de veranderopdracht Regio Twente is besloten dit fonds te vervreemden. De verwachting is dat dit vanaf 1 januari 2024 gerealiseerd is. Om schommelingen in de waardering op te kunnen vangen en geen effect te laten hebben op onze reguliere exploitatie, is besloten hiervoor een bestemmingsreserve in te stellen. Deze reserve heeft per ultimo 2022 een waarde van

afgerond € 8 miljoen. Vanaf 2024 wordt zowel het eigen vermogen als het totaal vermogen hierop gecorrigeerd en dan daalt de solvabiliteit naar 25%. Een veilige marge van de solvabiliteit is volgens de signaleringswaarden een percentage tussen 20% - 50%. Dit is bij ons het geval.

Netto schuldquote
Deze ratio weerspiegelt het niveau van de schuldenlasten ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een laag percentage is veelal gunstig. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald wordt dit kengetal zowel berekend inclusief (gecorrigeerd) als exclusief de doorgeleende gelden. Samen met de solvabiliteitsratio is de netto schuldquote het meest bepalend voor de financiële gezondheid.

Financiële kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Netto schuldquote	-2%	-4%	-4%	-4%	-5%

De netto schuldquote laat zien dat de druk van rentelasten en de aflossingen op de exploitatie erg laag is. Volgens de signaleringswaarden zit dit percentage logischerwijs in de minst risicovolle klasse (<90%). Onze organisatie is geen kapitaal intensieve organisatie. Wij hebben één langlopende geldlening afgesloten door één van de rechtsvoorgangers van Regio Twente. Verder zijn er ook geen kortlopende geldleningen en wordt voor financiering zowel voor de korte termijn als de lange termijn gebruik gemaakt van interne middelen. Het niet aantrekken van externe middelen is geen doel op zich. Maar het is tot op heden mogelijk geweest om te kunnen financieren vanuit het eigen vermogen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor uitgeleend geld
Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De verwachting is immers dat deze middelen op termijn terugvloeien. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de uitgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa (cf. art. 36 BBV lid b, c, d, e en f) ook alle verstrekte leningen aan verbonden partijen en andere verstrekte leningen worden opgenomen.

Financiële kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-2%	-4%	-4%	-4%	-5%

De netto schuldquote is nu gecorrigeerd voor uitgeleend geld vanuit de verstrekte MKB-fonds kredieten. De verwachting is dat in 2024 de laatste lening wordt afgelost waardoor er geen effect meer is op de schuldquote. De netto schuldquote inclusief uitgeleend geld laat zien dat de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie nog steeds laag is.

Structurele exploitatieruimte
Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte wij hebben om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten en structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Financiële kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Structurele exploitatieruimte	-1%	0%	0%	0%	0%

Onze begroting wordt ieder jaar sluitend opgesteld. Er is daarom geen sprake van structurele ruimte in de exploitatie. Bovenstaand figuur laat zien dat de structurele exploitatieruimte nihil is. Hieruit blijkt dat meerjarig de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten, of door onttrekkingen uit reserves.

Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen
Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. De kengetallen zullen daarom altijd in samenhang moeten worden bezien. Daarnaast zegt een momentopname van een kengetal ook nog niet zo heel veel maar voor de beoordeling is het vooral van belang om de trendmatige ontwikkeling te volgen. Daarom wordt inzicht gegeven in de meerjarige kengetallen. Van alle kengetallen zijn voor ons de solvabiliteitsratio en de netto schuldquote de meest bepalende voor de financiële gezondheid van de organisatie. De solvabiliteit is goed en bevindt zich in de veilige marges. De netto schuldquote is laag en dit geeft aan de organisatie goed in staat is om zijn schulden te kunnen betalen (de schuldenlast in relatie tot de baten is erg laag). De structurele exploitatieruimte laat zien dat de baten en lasten structureel in evenwicht zijn. Maar mocht dit evenwicht tijdelijk verstoord raken dan blijkt uit de solvabiliteitsratio dat de organisatie dit tijdelijk (beperkt) zelf kan opvangen.

8.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Wij streven ernaar om de onderhoudstoestand van al onze kapitaalgoederen optimaal te houden. Hierbij gaat het vooral om onderhoud aan:

- Gebouwen (incl. meubilair en inrichting)
- Hard- en software
- Medische apparatuur

Gebouwen
Onze organisatie heeft geen gebouwen in eigendom. De hoofdvestiging in Enschede (Twentehuis) en de nevenvestigingen van de JGZ (consultatiebureaus) worden gehuurd. Met betrekking tot onderhoud zijn met de eigenaren van de panden afspraken gemaakt en komen voor de rekening van de verhuurders. De kwaliteit van de gebouwen die we huren werkt stimulerend voor het primaire proces. Daarom investeren wij zelf periodiek in meubilair en de inrichting. Dit geldt zowel voor het Twentehuis als onze nevenlocaties (consultatiebureaus). De afschrijvingskosten hiervan zijn geraamd op ongeveer € 310.000.

Hard- en software
Voor het onderhoud aan hard- en software wordt geen voorziening gevormd maar worden de kosten in de exploitatie genomen. De bedrijfsmiddelen worden regelmatig vervangen en hiervoor zijn afschrijvingskosten geraamd. In 2024 is hiervoor een bedrag geraamd van € 365.000.

Medische apparatuur
Voor onderhoud van de medische apparatuur van de jeugdgezondheid en algemene gezondheidszorg zijn onderhoudscontracten afgesloten. Voor vervanging zijn afschrijvingskosten geraamd van ongeveer € 90.000 in 2024.

8.3 Bedrijfsvoering

Als ambtelijke organisatie streven we naar de beste dienstverlening voor de Twentse inwoners. Om dit te realiseren is een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering cruciaal. De beleidsinhoudelijke ambities en indicatoren voor Bedrijfsvoering zijn opgenomen onder programma Bestuur & Ondersteuning.

Formatie 2024	Fte
GGD Twente	228
OZJT	20
Veilig Thuis Twente	60
Bestuur & Ondersteuning	65
Totaal	**373**

8.3.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 1 januari 2023 moet het dagelijks bestuur een verantwoording opnemen in de jaarrekening over de rechtmatigheid van de relevante financiële beheershandelingen. De accountant zal toetsen of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) getrouw is. Een belangrijke ontwikkeling waar we ons al enige tijd op voorbereiden.

In 2022 hebben wij verkend op welke wijze zij de rechtmatigheidsverantwoording vorm gaan geven. Dit is uitgewerkt in de notitie rechtmatigheidsverantwoording. Het algemeen bestuur heeft op 2 maart 2022 ingestemd met een verantwoordingsgrens van 1%, qua ambitieniveau te beginnen met het basisvariant en de rapporteringsgrens vast te stellen op € 100.000. Dus alle geconstateerde bevindingen boven deze grens zullen vermeld worden in de paragraaf bedrijfsvoering.

Het jaar 2022 wordt gezien als een pilot-jaar. Wij beginnen niet vanaf een 0-positie met betrekking tot rechtmatigheid. Onze organisatie beschikt al over een functionerende AO/IC instrumentarium (inclusief een eigen interne managementletter) dat al een reeks van jaren (en door verschillende accountants) als adequaat is bestempeld. Ook het risicomanagement is al enige jaren op een goede wijze ingebed in de planning en control cyclus van onze organisatie. Dit zijn elementen die centraal staan in de opzet van de rechtmatigheidsverantwoording. Na proefjaar 2022 zal in 2024 verdere verfijning plaatsvinden van de verantwoording maar ook van de controlemechanismen. Waarbij er nadrukkelijker aandacht zal zijn voor automatiseringsbeheersing , frauderisicoanalyse, inkoop en aanbesteding en auditing. Met het algemeen bestuur en de auditcommissie is afgesproken dat we in 2024 de bestuurlijke uitgangspunten (zoals de rapporterings- en verantwoordingsgrens en ambitieniveau) gaan evalueren.

8.4 Openbaarheidsparagraaf

De openbaarheidsparagraaf is een nieuwe verplichte paragraaf die voortkomt uit artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo). De wet is bedoeld om bestuursorganen transparanter te maken en zo het belang van openbaarheid van publieke informatie beter te dienen. Om tot deze transparantie te komen dient informatie beter vindbaar en uitwisselbaar te worden.
In onderstaande paragrafen wordt op drie thema's (actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking en de verbetering van de informatiehuishouding) toegelicht welke beleidsvoornemens er zijn voor 2024 om de transparantie te bevorderen.

Actieve openbaarmaking

Onder actieve openbaarmaking verstaan we de activiteiten die ondernomen zijn om informatie uit eigen beweging openbaar te maken voor de samenleving. In 2024 bestaan hiervoor de volgende beleidsvoornemens:

- Inventarisatie van documenten: per afdeling en team inventariseren welke stukken gepubliceerd moeten worden.
- Werkproces inregelen: om te zorgen dat publicaties actueel blijven, moet dit als permanent proces in de organisatie geborgd worden. Er moet dus een proces worden ingeregeld om (per team) te openbaren stukken bij te houden en mogelijk te automatiseren.
- Covid-19 pandemie: ter publieke verantwoording worden bepaalde stukken inzake de Covid-19 pandemie actief openbaargemaakt.

Passieve openbaarmaking

Onder passieve openbaarmaking verstaan we het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een Woo-verzoek.

- Afhandeling Woo-verzoeken: mogelijk zoek & vind-tool inregelen op het zaaksysteem.
- Mogelijk nieuwe aanbesteding anonimiseringssoftware vereist.

Herinrichting digitale informatiehuishouding (duurzaam toegankelijk)

Het herinrichten van de informatiehuishouding heeft tot doel ook de digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken om – ook op termijn – aan de openbaarheidseisen te kunnen voldoen.

- De kantoorautomatisering van SamenTwente is al ondergebracht in de cloud van Microsoft. In 2023 is onderzocht hoe SamenTwente de functionaliteiten in Microsoft 365 optimaal kan inzetten. In 2024 is het voornemen dit verder uit te rollen en nieuwe opties steeds te vergelijken met het aanbod van andere leveranciers.
- De laatste punten uit de Woo-nulmeting realiseren.
- Implementeren van beleidsstukken opgesteld in vervolg op de Woo-nulmeting.

8.5 Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft inzicht in 'derde rechtspersonen' waarmee wij een bestuurlijke ***en*** financiële band hebben. Deze band is er door participatie in een vennootschap of deelneming in een stichting. Met een bestuurlijk belang wordt bedoeld een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat wij middelen ter beschikking hebben gesteld en die zullen verliezen bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op ons kunnen worden verhaald. Van een financieel belang is ook sprake als wij bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kunnen krijgen.

Belangrijkste ontwikkelingen
Het algemeen bestuur heeft in november 2022 besloten om te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD. Voor het exploiteren van deze investering heeft GGD Twente samen met de GGD-en Utrecht en Hollands Noorden een coöperatie opgericht. Omdat de ontwikkeling van het GGiD is gestopt, is onze verwachting dat er in 2024 geen sprake zal zijn van een financieel belang. De coöperatie zal ook opgeheven worden en daarom is onze verwachting dat vanaf 2024 dit geen verbonden partij meer is.

GGD GHOR Nederland statutair gevestigd te Utrecht		**Informatie**	**Risico**
1.	Doelstelling en openbaar belang	GGD GHOR Nederland is de koepelorganisatie van de GGD'en en de GHOR-bureaus. Vanuit GGD GHOR Nederland wordt, voor en in samenspraak met de GGD'en, de lobby en belangenbehartiging voor de GGD'en gedaan richting politiek en stakeholders. Daarnaast voert GGD GHOR Nederland projecten uit, die vanuit efficiency oogpunt centraal moeten worden uitgevoerd en die randvoorwaarden en producten opleveren waarmee de GGD'en hun werkzaamheden kunnen verrichten. In het BBV is opgenomen dat per verantwoorde verbonden partij de omvang van het eigen en vreemd vermogen aan het begin en aan het eind van het begrotingsjaar wordt verantwoord. In de begroting van deze verbonden partij zijn deze gegevens niet opgenomen.	
2.	Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan van GGD GHOR Nederland is de Raad van DPG'en. Hierin worden de 25 GGD'en en GHOR-bureaus vertegenwoordigd door hun Directeur Publieke Gezondheid (DPG). Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden van het algemeen bestuur.	
3.	Financieel belang	Jaarlijks wordt een contributie betaald aan GGD GHOR Nederland gebaseerd op een bijdrage per inwoner. Er is geen prognose bekend over het eigen vermogen aan het begin en einde van boekjaar 2023.	
4.	Risico's	Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de afvaardiging van de Directeur Publieke Gezondheid in zowel de vergadering van DPG-en als het presidium. Financiële bijdrage is jaarlijks geraamd waardoor het financiële risico ook laag. Aangezien zowel het bestuurlijke risico als het financiële risico laag is, is de totale risico score ook laag.	

8.6 Financiering

De uitvoering van programma's wordt mede ondersteund door de financieringsfunctie. Deze functie voorziet in de financieringsbehoefte bij de uitvoering van beleidstaken, door het zo nodig aantrekken van externe financieringsmiddelen, dan wel het beheren en uitzetten van gelden die daarvoor niet direct nodig zijn. Het beleid omtrent de treasuryfunctie is vastgelegd in het door het algemeen bestuur vastgestelde treasurystatuut.

Inzicht in rentelasten, renteresultaat en toerekening van rente
Onderstaande tabel geeft voor het begrotingsjaar 2024 inzicht in de rentelasten, rentebaten en de toerekening van de omslagrente.

Schema rentetoerekening 2024 (bedragen x € 1.000)		Bedrag
a.	Externe rentelast langlopende lening	52
b.	externe rente baten geldleningen MKB-fonds	19
	Saldo rentelasten en rentebaten (a-b)	**33**
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	**33**
d1.	Rente over eigen vermogen	0
d2.	Rente over voorzieningen	0
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	**33**
e.	Aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag %)	1%
	Toe te rekenen rente aan taakvelden (in €)	**33**
f.	**Verwacht renteresultaat op taakveld treasury**	**0**

Tabel 5 Renteschema

Berekening voor-gecalculeerde omslagpercentage 2024 (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Boekwaarde materiële vaste activa begin 2023	3.123
Verwachte vervangingsinvesteringen 2023	435
Verwachte afschrijvingen 2023	426
Verwachte boekwaarde materiële vaste activa begin 2024 (A)	**3.132**
Toe te rekenen rente (B)	33
Voor gecalculeerde omslagpercentage 2024 (B/A)	**1%**

Tabel 6 Renteomslagpercentage

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Om vooral de financieringsrisico's te beperken is in de Wet FIDO een tweetal instrumenten opgenomen, te weten de **rente risiconorm** en de **kasgeldlimiet**. Door de bepalingen van de Wet FIDO worden gemeenschappelijke regelingen verplicht alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen **(schatkistbankieren).**

Renterisiconorm
De rente risiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximumgrens gesteld aan het renterisico op de langlopende lening portefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast. Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De rente risiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. In onderstaande tabel is de renterisiconorm uiteengezet.

Nr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
1.	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	90.254	50.940	51.444	53.168	54.960
2.	Renterisiconorm (20% van 1)	18.051	10.188	10.289	10.634	10.992
3.	Renteherziening	-	-	-	-	-
4.	Aflossing	161	178	188	197	208
5.	Rente risico (3+4)	161	178	188	197	208
6.	**Ruimte onder renterisiconorm (2-5)**	**17.890**	**10.101**	**10.101**	**10.436**	**10.784**

Tabel 7 Renterisiconorm

Omdat wij slechts één langlopende geldlening hebben is het risico op renteaanpassing nihil.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenschappelijke regelingen hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kortlopend vreemd vermogen mogen financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de stortingen in de reserves). Het percentage wordt berekend als een kwartaalgemiddelde.

Nr.	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
1.	Begrotingstotaal (excl. mutaties reserves)	90.254	50.940	51.444	53.168	54.960
2.	Vastgesteld percentage	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
3.	**Kasgeldlimiet (1x2)**	**7.401**	**4.177**	**4.218**	**4.360**	**4.507**

Schatkistbankieren
Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet FIDO een drempelbedrag opgenomen. Hiermee kan een bepaald bedrag buiten de schatkist worden gehouden, dit drempelbedrag is bepaald op 0,75% van het begrotingstotaal. Voor SamenTwente komt dit in 2024 neer op afgerond € 382.000.

Liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte
Door het beperkte aantal en omvang van de investeringen ontstaan bij onze organisatie slechts geringe schommelingen in de financieringsbehoefte. De exploitatie uitgaven zijn min of meer gelijkmatig verdeeld over het jaar. Dit geldt voor een normale going-concern situatie. Voor de baten wordt de liquiditeitspositie met name bepaald door de gemeentelijke bijdragen. Deze wordt per kwartaal vooraf in rekening gebracht. Vervangingsinvesteringen worden in beginsel gedekt vanuit de vrijvallende afschrijvingslasten. Deze investeringen financieren wij vanuit de overtollige liquide middelen. Hiervoor worden in beginsel geen leningen aangetrokken. We hanteren het principe van totaalfinanciering. De organisatie wordt bij financieringsbehoefte beschouwd als één geheel. Hiermee worden de rentekosten geminimaliseerd en de risico’s hiervan beperkt. Indien het toch noodzakelijk is om extern financiering aan te trekken, is het uitgangspunt hierbij dat de reguliere exploitatie uitgaven gedekt horen te worden uit de lopende banksaldi. Voor lopende terugkerende uitgaven zoals lonen en onderhoudskosten wordt dus niet geleend. Leningen zullen aangetrokken worden voor de financiering van de investeringen (die geactiveerd worden). Hieruit vloeit dan ook voort dat de omvang van de leningenportefeuille in basis niet groter zal zijn dan de totale omvang van de materiële vaste activa op de balans (de gouden regel). Nieuwe leningen 3worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.

9 Financiële begroting

9.1 Overzicht van baten en lasten 2024

Overzicht van baten en lasten									
Bedragen X € 1.000	Realisatie 2022			Begroting 2023 na wijziging			Begroting 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma`s									
GGD Twente	34.624	53.094	18.470-	5.017	21.628	16.611-	6.750	25.454	18.705-
OZJT	2.008	2.926	919-	639	3.336	2.698-	1.303	3.741	2.438-
Veilig Thuis Twente	2.869	5.099	2.231-	2.497	4.990	2.493-	2.736	5.236	2.500-
Bestuur & Ondersteuning	192	597	405-	211	541	331-	232	465	233-
Veranderopdracht	4.064	4.937	874-	-	-	-	-	-	-
Coalition of the willing (CoW)	2.148	1.811	338	-	-	-	2.754	2.404	350
Subtotaal programma's	**45.905**	**68.466**	**22.560-**	**8.364**	**30.496**	**22.132-**	**13.774**	**37.300**	**23.526-**
Overhead	7.456	19.368	11.912-	1.464	14.257	12.794-	1.218	15.502	14.283-
Totaal programma's incl. overhead	**53.361**	**87.834**	**34.473-**	**9.828**	**44.754**	**34.926-**	**14.993**	**52.802**	**37.809-**
Algemene dekkingsmiddelen									
Treasury	749	69	680	27	60	34-	19	19	-
Gemeentelijke bijdrage	30.796	-	30.796	**34.716**	**-**	**34.716**	**37.764**	**-**	37.764
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**31.545**	**69**	**31.476**	**34.743**	**60**	**34.683**	**37.783**	**19**	**37.764**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**84.906**	**87.903**	**2.996-**	**44.571**	**44.814**	**243-**	**52.776**	**52.821**	**45-**
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
GGD Twente	3.340	1.011	2.329	-	-	-	-	-	-
OZJT	-	542	542-	-	-	-	-	-	-
Veilig Thuis Twente	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestuur & Ondersteuning	662	38	624	45	-	45	45	-	45
Veranderopdracht	1.357	724	634	198	-	198	-	-	-
Coalition of the willing	-	17	17-	-	-	-	-	-	-
Totaal toevoegingen/onttrekkingen aan reserves	**5.359**	**2.331**	**3.028**	**243**	**-**	**243**	**45**	**-**	**45**
Gerealiseerd resultaat	**90.265**	**90.234**	**31**	**44.814**	**44.814**	**-**	**52.821**	**52.821**	**-**

Tabel 8 Overzicht van baten en lasten

Meerjarenbegroting

		Begroting 2024			Meerjarenraming 2025			Meerjarenraming 2026			Meerjarenraming 2027		
Programma (bedragen in € x 1.000)	Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
GGD Twente	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	1.228	905	**323-**	1.274	943	**332-**	1.323	982	**340-**	1.373	1.024	**349-**
	Volksgezondheid	5.154	24.159	**19.005**	4.080	23.808	**19.728**	4.166	24.646	**20.481**	4.254	25.518	**21.263**
	Begraafplaatsen en crematoria	368	391	**23**	382	403	**21**	396	415	**19**	411	427	**16**
Subtotaal GGD Twente		6.750	25.454	18.705	5.736	25.154	19.418	5.884	26.043	20.159	6.038	26.968	20.930
OZJT	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT	1.303	3.741	**2.438**	1.322	3.837	**2.515**	1.341	3.937	**2.595**	1.361	4.040	**2.679**
Subtotaal Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente & Samen14		1.303	3.741	2.438	1.322	3.837	2.515	1.341	3.937	2.595	1.361	4.040	2.679
Veilig Thuis Twente	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.736	5.236	**2.500**	2.852	5.454	**2.602**	2.972	5.680	**2.708**	3.097	5.916	**2.819**
Subtotaal Veilig Thuis Twente		2.736	5.236	2.500	2.852	5.454	2.602	2.972	5.680	2.708	3.097	5.916	2.819
Bestuur en	Bestuur	232	255	**24**	242	266	**24**	252	276	**25**	262	288	**25**
ondersteuning	Overige baten en lasten	-	209	**209**	-	169	**169**	-	174	**174**	-	180	**180**
Subtotaal Bestuur en ondersteuning		232	465	233	242	435	194	252	451	199	262	467	205
Coalitions of the willing	Economische ontwikkeling Kennispunt Twente	2.019	1.670	**350-**	2.019	1.670	**350-**	2.019	1.670	**350-**	2.019	1.670	**350-**
	Volksgezondheid Twentse Koers	449	449	**-**	449	449	**-**	449	449	**-**	449	449	**-**
	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT-Samen14	175	175	**-**	181	181	**-**	187	187	**-**	193	193	**-**
	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT-Toezicht en Kwaliteit	110	110	**0-**	115	115	**0-**	120	120	**0-**	125	125	**0-**
Subtotaal Coalition of the Willing		2.754	2.404	350-	2.764	2.414	350-	2.775	2.425	350-	2.786	2.436	350-
Saldo van baten en lasten programma's excl. overhead		13.774	37.300	23.526	12.915	37.294	24.379	13.224	38.536	25.312	13.544	39.828	26.283
Overhead	Overhead	1.218	15.502	**14.283**	1.261	16.044	**14.783**	1.306	16.607	**15.301**	1.352	17.191	**15.839**
Subttaal programma's incl. overhead		14.993	52.802	37.809	14.177	53.338	39.162	14.530	55.143	40.614	14.897	57.019	42.122
Algemene dekkingsmiddelen	Treasury	19	19	**-**	19	19	**-**	19	19	**-**	19	19	**-**
	Gemeentelijk bijdrage	37.764	-	**37.764-**	39.162	-	**39.162-**	40.614	-	**40.614-**	42.122	-	**42.122-**
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen		37.783	19	37.764-	39.181	19	39.162-	40.632	19	40.614-	42.141	19	42.122-
Saldo van baten en lasten		52.776	52.821	45	53.357	53.357	-	55.162	55.162	-	57.038	57.038	-
Mutaties Reserves				**-**				-			-		
	Mutaties reserves	45	-	**45-**	-	-	**-**	-	-	**-**	-	-	**-**
Saldo van mutaties reserves		45	-	45-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat		52.821	52.821	0	53.357	53.357	-	55.162	55.162	-	57.038	57.038	-

9.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

9.2.1 Uitgangspunten van de financiële begroting

De begrotingskaders zijn in 2020 door de gemeenten via het portefeuilleberaad Middelen opnieuw herijkt. SamenTwente voert deze uitgangspunten jaarlijks door in de begroting. De (geactualiseerde) begroting van het lopende begrotingsjaar vormt in eerste aanleg het financiële kader voor de begroting van het komende begrotingsjaar.

Loon- en prijscompensatie 2024

Grondslag voor de loonsom
Dit betreft max-1 van de functieschaal. Voor beschikbare vacatures wordt de max-2 regel als grondslag genomen.

Looncompensatie
Voor de looncompensatie wordt conform de uitgangspunten van de Twentse gemeenten de actuele werkelijke salarisstaat inclusief sociale lasten als basis gehanteerd. Ook de geldende cao maakt hier onderdeel van uit. De cao 2021/2022 is volledig doorgevoerd. Conform uitgangspunten van de gemeenten beginnen we voor de loonindexering voor het nieuwe begrotingsjaar door uit te gaan van de meest recente werkelijke loonsommen. Dit is het loonsommentabel per 31-12-2022. Hierin is het principeakkoord cao 2023 niet opgenomen. In de begroting van 2023 gingen we er vanuit dat deze tabel ten opzichte van tabel 31-12-2021 met 2,3% ging stijgen. Omdat de cao 2021/2022 al volledig doorgevoerd is, wijzigt het loontabel per 31-12-2022 alleen door effecten in de werkgeverslasten. Gemiddelde stijging is hierdoor 0,55% waar 2,3% werd verwacht, dus per saldo een daling van de loonsommen met gemiddeld 1,75%. Dit resulteert in een daling van de gemeentelijke bijdrage van € 521.000.

In afstemming met de gemeenten zijn de looncompensatie uitgangspunten voor 2024 aangepast naar aanleiding van het principeakkoord cao 2023. Afgesproken is dat we voor 2023 uitgaan van gemiddeld 8% procent stijging en voor 2024 (het principeakkoord geldt alleen voor 2023) wordt 2% aangehouden. Per saldo stijgen de salarissen met **10%** (loonindex 2024) ten opzichte van de loonsommen per 31-12-2022. Dit resulteert in een stijging van de gemeentelijke bijdrage van € 2,48 miljoen. Gesaldeerd met de daling van € 520.000 stijgen de lonen in de voorliggende begroting met € 1,96 miljoen. Dit blijft een inschatting. De afgesproken beleidslijn met het algemeen bestuur in deze is dat een verschil op de loonsom (overschot of tekort) separaat met de gemeenten wordt vereffend via de tussentijdse rapportage (BERAP) of via de jaarstukken. Zodra de werkelijke effecten bekend zijn, zullen we deze opnemen in onze tussentijdse rapportages.

Prijscompensatie
Voor de prijscompensatie wordt uitgegaan van de IMOC (netto materiële overheidsconsumpties) met correcties van de indices over de jaren t-3, t-2 en t-1. Voor 2021 bedroeg de index 2,2%, voor 2021 werd uitgegaan van 2,1% en derhalve een bijstelling van **0,1%.** Voor 2022 bedroeg de index 7,8%, er werd vanuit gegaan van 1,8% en derhalve een bijstelling van **5,9%.** Voor 2023 bedroeg de index 5,9% maar er werd uit gegaan van 1,6%, dit levert een bijstelling op van **4,3%.** Voor 2024 wordt uitgegaan van **2,4%.** Voor de begroting van 2024 worden de prijzen daarom geïndexeerd met 0,1% + 5,9% + 4,30% aan nacalculaties en dit levert een prijsindex percentage op van **12,7%.** Deze index leidt tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage van € 1,14 miljoen.

Uitgangspunten meerjarenraming 2025-2027
Bij de opstelling van de meerjarenraming zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Vorig begrotingsjaar werd de loonontwikkeling meerjarig geraamd door het CPB in verzamelde bijlagen van de MEV. Dit jaar heeft het CPB die helaas niet weer gedaan. Daarom wordt voor de meerjarenraming 2025 t/m 2027 de looncompensatie van 2024 (4,2%) op extrapolatiebasis doorgetrokken.
2. De prijscompensatie wordt voor de jaren 2025 t/m 2027 geraamd op 2,4% (extrapolatie van 2024).
3. Het aantal inwoners/jeugdigen is voor de jaren 2025 t/m 2027 gefixeerd op het aantal inwoners/jeugdigen opgenomen in de voorliggende begroting.

Vervangingsinvesteringen
De investeringsruimte blijft op peil door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvesteringen. Deze investeringen worden ook gecorrigeerd voor inlatie. Hierbij geldt eveneens het herrekende IMOC-cijfer van het CPB (dus 12,7%).

Weerstandsvermogen/reserves en voorzieningen
Er wordt weerstandsvermogen aangehouden zodat de organisatie zelf in staat is om risico's op te vangen. Een kwalitatieve risicoanalyse is de basis voor deze buffers. Onze gemeenschappelijke regeling beschikt over een nota reserves en voorzieningen die de basis vormt voor ons weerstandsvermogen maar ook regels bevat hoe wij omgaan met reserveringen en voorzieningen.

Onvoorziene uitgaven
Conform besluit van het algemeen bestuur wordt voor post onvoorzien € 45.000 als last geraamd met een even hoge onttrekking uit de algemene reserve ter dekking. De algemene reserve is bij de vaststelling van de jaarstukken 2022 gevuld met € 100.000. De onttrekking uit de algemene reserve voor onvoorzien is voor de jaren 2023 en 2024 geraamd op € 45.000. Vanaf 2025 is het bedrag voor onvoorzien geraamd op € 0 in verband met onvoldoende middelen in de algemene reserve.

Tarieftaken
Voor taken, die niet via de algemene bijdrage van gemeenten worden bekostigd, gelden tarieven die alle bedrijfskosten moeten afdekken. Deze tarieven, gerelateerd aan een reëel te verwachten omzet, dienen tenminste een kostendekkend exploitatieresultaat op te leveren. Dit sluit aan bij de wet Markt en Overheid. In de risicoparagraaf zijn risico's benoemd voor de tarieftaken. In de begroting wordt deze verwachte omzet geïndexeerd met een gewogen gemiddelde van de gehanteerde loon- en prijscompensatie percentages.

Samenwerking in 'Coalition of the Willing' verband
De coalitions of the willing activiteiten hebben geen invloed op de gemeentelijke bijdrage, omdat de kostenverrekening tussen de deelnemende partijen op basis van onderlinge afspraken worden verrekend.

Bijdrage per gemeente
De gemeentelijke bijdrage 2024 (excl. de bijdrage jeugdgezondheidszorg) wordt verdeeld over de gemeenten op basis van de inwoneraantallen (in % van totaal) per 1 januari 2023 (eigen opgave gemeenten) en de bijdrage voor de jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen 0-18 (in % van totaal) per 1 januari 2022 (cijfers CBS).

Euregio
Vanuit de overgang van Regio Twente heeft SamenTwente twee medewerkers voor rekening van Euregio in dienst. Zij verrichten hun werkzaamheden volledig ten behoeve van deze organisatie. Alle kosten van deze medewerkers, worden net zoals onder Regio Twente, in rekening gebracht bij Euregio. Mocht er voor deze medewerkers geen werk meer zijn, ontstaat er bij ons als werkgever de verplichting om een werkloosheidsuitkering (met een bovenwettelijke regeling) te betalen. Deze

verplichting wordt volledig ten laste gebracht van Euregio. Indien onverhoopt wegens ontoereikende financiële middelen Euregio niet aan deze verplichting kan voldoen, worden deze naar rato van het inwoneraantal verdeeld over de Nederlandse Euregio lidgemeenten. Dit is in overeenstemming met artikel 3 lid 1 van de Overeenkomst tussen Regio Twente en Regio Achterhoek inzake garantstelling financiële verplichtingen Euregio.

Invulling taakstellingen
Bij de jaarstukken van 2021 en bij de bestuursrapportage van 2022 hebben wij het algemeen bestuur geïnformeerd dat er nog een taakstelling structureel ingevuld moet worden vanuit de veranderopdacht Regio Twente. Deze bedraagt per 2023 structureel € 160.000. In de voorliggende begroting is deze structureel ingevuld door de salarisraming binnen SamenTwente aan te passen van max periodiek naar max-1. In de bestuursrapportage 2022 is het algemeen bestuur geïnformeerd dat door het vertrek van de Twente Board en de provincie Overijssel uit het Twentehuis, er nog een in te vullen taakstelling resteert van bijna € 90.000. Het huisvesten van de Twente Board in het Twentehuis was een taakstelling vanuit de veranderopdracht Regio Twente die nu niet structureel ingevuld kan worden. Onze verwachting is dat we gaan groeien in het aantal medewerkers door structurele versterking van infectieziektebestrijding en dat hiervoor ook huisvesting georganiseerd moet worden. We verwachten de taakstelling dan hiermee te kunnen invullen door huisvesting hiervoor te organiseren in het Twentehuis. Veilig Thuis Twente heeft vanaf de samenvoeging vanuit Jbov naar Regio Twente nog een in te vullen taakstelling van ongeveer € 90.000. Per 2024 is deze structureel ingevuld met ongeveer € 40.000 (verlaging van de salarisraming van max periodiek naar max-1) en resteert er nog een in te vullen bedrag van € 50.000. De mogelijke wijze van invulling hiervan wordt opgenomen in onze tussentijdse rapportages.

9.2.2 Structurele reserveringen
Voor het jaar 2024 zijn geen structurele reserveringen geraamd. Voor post onvoorzien is incidenteel (alleen 2024) een onttrekking uit de algemene reserve geraamd van € 45.000.

9.2.3 Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage 2024 t.o.v. 2023

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2023 voor wijziging (bedragen x € 1.000)		33.091 (a)
Begrotingswijziging 2023 : Meerjarenperspectief OZJT	1.192 (b)	
Begrotingswijziging 2023: Rijksvaccinatieprogramma HPV jongens	105 (c)	
Totale gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2023 na wijziging[5]		34.387 (a+b+c)

Gemeentelijke bijdrage programmabegroting 2024		**37.764**
Stijging van bijdrage 2024 t.o.v. 2023 na wijziging	**3.377**	

Specificatie stijging gemeentelijke bijdrage (bedragen x € 1.000)	Stijging	Daling
Daling salarissen en werkgeverslasten i.v.m. salaristabel 31-12-2022		521
Looncompensatie 2024 (10%)	2.481	
Subtotaal loon en salarissen:	**1.960**	
Prijscompensatie (12,7%)	1.139	
Totaal lonen en prijzen:	**3.099**	
Structurele voortzetting Gezonde School Aanpak	183	
Structurele formatie uitbreiding Meldpunt zorgwekkend gedrag	95	
Per saldo totale stijging gemeentelijke bijdrage 2024	3.377	

Tabel 9 verklaring stijging gemeentelijke bijdrage

Voor een toelichting op de stijging van de gemeentelijke bijdrage verwijzen wij u naar hoofdstuk de Begroting in één oogopslag.

9.2.4 Overzicht van geraamde incidentele baten en lasten

Voor de periode 2024 tot en met 2027 zijn de onderstaande incidentele baten en lasten geraamd. Dit betreft een incidentele subsidie van het Rijk voor de versterking van infectieziektebestrijding.

	Taakveld (bedragen x € 1.000)		Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
7.1	Volksgezondheid (GGD Twente)	Lasten	1.156	-	-	-
		Baten	1.156	-	-	-
		Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**
	Saldo individuele baten en lasten		-	-	-	-

[5] Zie bijlage 3 voor de gemeentelijke bijdrage 2023 na wijziging per gemeente

9.3 Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

Deze paragraaf bevat een prognose van de balans en het EMU-saldo. Daarnaast zal aandacht besteed worden aan de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, de investeringen en het verloop van de reserves.

9.3.1 Geprognosticeerde balans

De prognose van de balans bevat tenminste het begrotingsjaar, het voorliggende jaar en de 3 jaren volgend op het begrotingsjaar:

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2022	Prognose eind 2023	Prognose eind 2024	Prognose eind 2025	Prognose eind 2026	Prognose eind 2027
Materiële vaste activa	3.123	3.132	2.935	2.836	2.578	2.387
Financiële vaste activa	8.332	165	0	0	0	0
Vlottende activa	13.892	17.695	15.794	16.744	16.269	16.507
Totaal activa	**25.347**	**20.993**	**18.728**	**19.579**	**18.846**	**18.893**
Eigen vermogen	12.787	4.774	4.729	4.729	4.729	4.729
Voorzieningen	264	229	194	168	149	137
Vaste schulden	1.159	989	811	623	426	218
Vlottende schulden	11.138	15.001	12.994	14.059	13.543	13.809
Totaal passiva	**25.347**	**20.993**	**18.728**	**19.579**	**18.846**	**18.893**

Toelichting

Materiële vaste activa

Deze balanspost is geprognosticeerd door de jaarrekening 2022 als uitgangspunt te nemen. Vervolgens zijn de toekomstige vervangingsinvesteringen eraan toegevoegd. En de begrote afschrijvingen vanuit de activa administratie zijn hierop in mindering gebracht.

Financiële vaste activa

Voor prognose van de financiële vaste activa zijn gegevens gebruikt uit de leningenadministratie van de verstrekte geldleningen in het kader van het MKB fonds. In 2023 vindt er naar verwachting een daling plaats van de boekwaarde van de financiële vaste activa in het kader van het vervreemden van het Innovatiefonds Twente. In 2024 verwachten we dat de laatste lening van het MKB-fonds afgelost is.

Vlottende activa
Deze balanspost is geprognosticeerd door het gemiddelde te nemen van twee voorliggende jaren. Onder de vlottende activa hoort ook de post liquide middelen. Deze bevat normaal gesproken het positieve effect van alle overige activa en passiva posten. Voor deze balans is deze sluitpost opgenomen onder de vlottende schulden.

Eigen vermogen
Deze balanspost is begroot op basis van het verloopoverzicht reserves. De verwachting is dat het eigen vermogen in 2023 daalt in verband met het vervreemden van het Innovatiefonds Twente. Hiervoor was een bestemmingsreserve gevormd die naar verwachting in 2023 vrijvalt en het negatieve effect van het afboeken van het financieel actief opvangt.

Voorzieningen
Deze prognose is gebaseerd op de verwachte uit te betalen pensioenlasten van voormalige DB-bestuurders. Er worden geen nieuwe rechten opgebouwd.

Vaste schulden
De prognose voor de vaste schulden is gebaseerd op de afloop van de BNG geldlening uit de leningenadministratie.

Vlottende schulden
De vlottende schulden zijn gebaseerd op het gemiddelde van de twee voorliggende jaren. Daarnaast bevat deze post het netto effect van alle overige geprognosticeerde posten.

9.3.2 Berekening EMU-saldo

In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een bij de euro aangesloten land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen. Het EMU-tekort wordt bepaald door een gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen. Vanuit het BBV is het verplicht om in de begroting een raming van het eigen EMU-saldo op te nemen. Onze begroting is opgesteld conform een stel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het EU-systeem van nationale en regionale rekeningen in de EU. Investeringen tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een bepaald jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-Saldo. Bij een sluitende begroting zou het daardoor dus toch kunnen dat er een negatief saldo is. SamenTwente is geen kapitaalintensieve organisatie (relatief weinig investeringen) waardoor het EMU-saldo ook niet negatief is.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)		Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-45	0	0	0
2	Mutaties (im)materiele vaste activa	197	100	258	191
3	Mutaties voorzieningen	-35	-26	-20	-12
4	Verwacht boekwinst/verlies bij verkoop financiële vaste activa, en (im)materiele vaste activa, alsmede afwaardering van financiële vaste activa	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo (1+2+3-4)		**118**	**74**	**238**	**179**

9.3.3 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen

Hieronder treft u het verloopoverzicht aan van de mutaties in de reserves die worden geraamd (bedragen x € 1.000).

Reserves	Stand eind 2023	dotatie 2024	Onttrekking 2024	Stand eind 2024	Dotatie 2025	Onttrekking 2025	Stand eind 2025	Dotatie 2026	Onttrekking 2026	Stand eind 2026	Dotatie 2027	Onttrekking 2027	Stand eind 2027
Algemene reserve	86	0	45	41	0	0	41	0	0	41	0	0	41
Saldo	**86**	**0**	**45**	**41**	**0**	**0**	**41**	**0**	**0**	**41**	**0**	**0**	**41**

Soort voorziening	Stand eind 2023	Besteding 2024	Storting 2024	Stand eind 2024	Besteding 2025	Storting 2025	Stand eind 2025	Besteding 2026	Storting 2026	Stand eind 2026	Besteding 2027	Storting 2027	Stand eind 2027
Pensioen verplichtingen voormalige DB leden	229	35	0	194	26	0	168	20	0	149	12	0	137
Saldo	**229**	**35**	**0**	**194**	**26**	**0**	**168**	**20**	**0**	**149**	**12**	**0**	**137**

Tabel 10 Verloopoverzicht reserves en voorzieningen

9.3.4 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen op de balans. Dekking hiervan is in de meerjarenraming voorzien. Deze personele lasten worden via de exploitatie verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. In onderstaand overzicht zijn de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen opgenomen.

Arbeid gerelateerde verplichtingen	Bedrag (x €1.000)
Salarissen incl. werkgeverslasten maar excl. individueel keuzebudget	37.807
Individueel keuzebudget	4.020
Thuiswerkvergoeding	70

Tabel 11 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

9.3.5 Investeringen

Hieronder treft u een overzicht van de verwachte herinvesteringen:

Herinvesteringen (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Investeringen met economisch nut	158	255	55	113

Tabel 12 Herinvesteringen

Bijlagen

Bijlage 1. Gemeentelijke bijdrage 2024 per taakveld

Gemeente	Aantal inw.	Aantal jeugd.	0.1	0.10	0.4	0.5	0.8
	1-1-2023	1-1-2022	Bestuur	Mutaties reserves	Overhead	Treasury	Overige baten en lasten
Almelo	73.945	13.914	10.566	-5.208	0	0	30.654
Borne	24.527	5.002	3.505	-1.727	0	0	10.168
Dinkelland	26.743	4.863	3.821	-1.883	0	0	11.086
Enschede	161.331	28.059	23.052	-11.362	0	0	66.880
Haaksbergen	24.500	4.405	3.501	-1.725	0	0	10.157
Hellendoorn	36.253	7.009	5.180	-2.553	0	0	15.029
Hengelo	82.326	14.537	11.763	-5.798	0	0	34.128
Hof van Twente	35.460	6.173	5.067	-2.497	0	0	14.700
Losser	23.362	4.234	3.338	-1.645	0	0	9.685
Oldenzaal	31.931	6.040	4.562	-2.249	0	0	13.237
Rijssen-Holten	38.493	9.011	5.500	-2.711	0	0	15.957
Tubbergen	21.409	4.191	3.059	-1.508	0	0	8.875
Twenterand	33.876	7.247	4.840	-2.386	0	0	14.043
Wierden	24.822	5.106	3.547	-1.748	0	0	10.290
Totaal	**638.978**	**119.791**	**91.301**	**-45.000**	**0**	**0**	**264.890**

Gemeente	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT	6.1.2 Samenkracht en burgerparticipatie GGD	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	7.1 Volksgezondheid	7.1 Volksgezondheid JGZ	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Totaal
Almelo	446.452	4.748	538.142	810.687	2.522.670	20.847	4.379.557
Borne	148.085	1.575	178.497	268.899	906.885	6.915	1.522.800
Dinkelland	161.464	1.717	194.625	293.194	881.684	7.539	1.553.247
Enschede	974.057	10.358	1.174.101	1.768.732	5.087.221	45.483	9.138.523
Haaksbergen	147.922	1.573	178.301	268.603	798.646	6.907	1.413.884
Hellendoorn	218.882	2.328	263.835	397.455	1.270.763	10.221	2.181.139
Hengelo	497.054	5.286	599.135	902.571	2.635.623	23.210	4.702.972
Hof van Twente	214.094	2.277	258.063	388.761	1.119.192	9.997	2.009.655
Losser	141.051	1.500	170.019	256.126	767.643	6.586	1.354.303
Oldenzaal	192.787	2.050	232.381	350.072	1.095.079	9.002	1.896.922
Rijssen-Holten	232.406	2.471	280.136	422.013	1.633.734	10.852	2.600.360
Tubbergen	129.260	1.375	155.806	234.715	759.847	6.036	1.297.464
Twenterand	204.531	2.175	246.536	371.395	1.313.913	9.550	2.164.599
Wierden	149.866	1.594	180.644	272.133	925.740	6.998	1.549.064
Totaal	**3.857.911**	**41.026**	**4.650.221**	**7.005.356**	**21.718.641**	**180.142**	**37.764.488**

Toelichting
De gemeentelijke bijdrage van taakveld 7.1 Volksgezondheid JGZ is niet rechtstreeks te herleiden naar een bijdrage per inwoner, omdat uitgaven in het kader van Jeugdgezondheidszorg op basis van het aantal jeugdigen van de deelnemende gemeenten worden toegerekend.

Volgens het BBV is het niet toegestaan om de gemeentelijke bijdrage voor overhead op te halen via taakveld overhead (voor zover het geen overhead activiteiten betreft). Hierdoor verantwoorden wij sinds 2018 de bijdragen voor overhead onder de baten bij de taakvelden niet zijnde overhead, door taakveld overhead te verdelen over de overige taakvelden. Deze verdeling vindt extracomptabel plaats op basis van lastenomvang van de directe taakvelden.

Taakveld begraafplaatsen en crematoria betreft de activiteit Lijkschouw binnen de afdeling forensische geneeskunde van GGD Twente.

Bijlage 2. Overzicht van baten en lasten per taakveld

Code	Taakveld (bedragen x € 1.000)	Totaal Baten	Totaal Lasten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
0.1	Bestuur	232	255	24
0.10	Mutatie reserve	45	0	-45
0.4	Overhead	981	11.767	10.787
0.4	Programma overhead	238	3.734	3.496
0.5	Treasury	19	19	0
0.8	Overige baten en lasten	0	209	209
3.1	Economische ontwikkeling	2.019	1.670	-350
6.1.2	Samenkracht en burgerparticipatie GGD	1.228	905	-323
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen-OZJT	1.588	4.026	2.438
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.736	5.236	2.500
7.1	Volksgezondheid	5.603	24.607	19.005
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	368	391	23
0.11	Verwacht resultaat	0	0	0
Subtotaal		**15.057**	**52.821**	**37.764**
Gemeentelijke bijdrage		37.764	-	-
Eindtotaal		**52.821**	**52.821**	**-**

Bijlage 3. Overzicht gemeentelijke bijdrage per gemeente begroting 2023 na wijziging

Gemeente	Totaal
Almelo	3.985.746
Borne	1.363.760
Dinkelland	1.438.720
Enschede	8.309.702
Haaksbergen	1.282.762
Hellendoorn	1.985.814
Hengelo	4.290.429
Hof van Twente	1.833.181
Losser	1.220.223
Oldenzaal	1.728.198
Rijssen-Holten	2.366.038
Tubbergen	1.191.246
Twenterand	1.981.790
Wierden	1.409.440
Totaal	**34.387.049**

Advies nota algemeen bestuur

Registratienummer	2023-000030
Datum vergadering	25 januari 2023
Agendapunt	B-1
Onderdeel SamenTwente	GGD, afdeling JGZ

Onderwerp
Gezonde School Aanpak voortzetten na 2023

Voorstel
1. In te stemmen met het voornemen om de Gezonde School Aanpak structureel voort te zetten;
2. De financiering vanaf 2024 te betrekken bij de behandeling van de begroting 2024.

Inleiding
Op 12 oktober 2022 heeft u besloten de Gezonde School Aanpak, met specifiek aandacht voor het mentaal welbevinden van leerlingen, te verlengen gedurende 2023 (AB besluit 2022-000578). Afhankelijk van de evaluatie in het najaar van 2022 wordt bekeken of structurele financiering mogelijk is. Deze evaluatie (bijlage 1) vormt, naast de inhoudelijke argumenten, de basis voor dit voorstel tot structurele voortzetting van de Gezonde School Aanpak na 2023. In het besluit van 12 oktober 2022 zijn diverse inhoudelijke argumenten genoemd om de aanpak voort te zetten, waarvan de belangrijkste in dit voorstel kort worden aangehaald.

Beoogd effect
Met de Gezonde School Aanpak zetten we in op een hoger fysiek en mentaal welbevinden van kinderen en jongeren en het versterken van het gezond gedrag bij kinderen en jongeren.

Argumenten
1.1. De Gezonde School biedt een eerlijke kans op gezond opgroeien voor ieder kind.
Op jonge leeftijd wordt een belangrijke basis gelegd voor onze toekomstige (on)gezondheid. Door de mentale en fysieke gezondheid van kinderen en jongeren te bevorderen, is een deel van de gezondheidsproblemen op volwassen leeftijd te voorkomen of uit te stellen. Voor kinderen met ouders met een lage sociaaleconomische status en nieuwkomerskinderen is het extra belangrijk dat er aandacht is voor hun gezondheid en welbevinden. Deze aanpak wordt steeds noodzakelijker gezien recente sociaaleconomische ontwikkelingen, zoals energiearmoede en stijgende prijzen, waardoor het aantal kinderen dat in armoede opgroeit toeneemt.

1.2. De Gezonde School Aanpak levert een bijdrage aan het welbevinden van kinderen en jongeren en het aanleren van een gezondere levensstijl.
De Gezonde School Aanpak biedt kansen om snel en gericht met scholen op te pakken wat bijvoorbeeld vanuit Gezondheidsmonitors gesignaleerd wordt. De Gezonde School Adviseurs zijn op de hoogte van landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen en de uitkomsten van de Kinder- en Jeugdmonitors. Met deze kennis sluiten zij aan bij regionale en lokale samenwerkingsverbanden en/of pilots en hebben contact met o.a. JOGG-regisseurs, Jeugdartsen en Loes-medewerkers. Hierdoor kunnen zij overzicht creëren voor scholen ten aanzien van de vele initiatieven die op scholen afkomen en scholen ondersteunen bij het uitvoeren van interventies, zoals het gezond schoolontbijt.

1.3. De Gezonde School Aanpak sluit aan bij landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen en verbindt deze met elkaar.
De Gezonde School Adviseurs hebben kennis van het landelijk erkend programma Gezonde School Aanpak waarmee scholen de gezondheid van hun leerlingen effectief en blijvend kunnen verbeteren. Het programma heeft zich in de praktijk bewezen.
De Gezonde School Adviseurs kunnen deze kennis verbinden aan de regionale en lokale situatie, waardoor de aanpak wordt versterkt. De Gezonde School Adviseurs werken lokaal en stemmen hun inzet af met in de eerste

plaats de scholen, maar ook met gemeenten en andere partners om tot een gezamenlijke aanpak te komen. Daarbij proberen de Gezonde School Adviseurs scholen zoveel mogelijk werk uit handen te nemen. De werkwijze staat uitgebreider beschreven in bijlage 2: veelgestelde vragen Gezonde School Aanpak.

1.4. De Gezonde School aanpak past binnen bestaand en nog te ontwikkelen beleid.
De Gezonde School Aanpak helpt bij het realiseren van gezondheidsdoelstellingen van gemeenten, zoals opgenomen in de Lokaal Educatieve Agenda's en de lokale preventieakkoorden. De Gezonde School Aanpak kan blijven adviseren over het mentaal welbevinden van scholieren, ook nadat de Nationaal Programma Onderwijs, gericht op het inhalen van corona-achterstanden, waaronder verminderd mentaal welbevinden, is afgelopen. De aanpak kan gemeenten ondersteunen bij de uitwerking van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) dat naar verwachting binnenkort tussen het ministerie van VWS en de VNG wordt afgesloten en waarbij er (nog) meer nadruk komt te liggen op preventie.

1.5. De uitkomsten van de evaluatie zijn positief.
Bij de evaluatie is aan scholen gevraagd hoe waarschijnlijk het is dat ze het inschakelen van een Gezonde School adviseur zouden aanbevelen aan andere scholen. Op een schaal van 1 tot 10, waarbij 1 zeer onwaarschijnlijk en 10 zeer waarschijnlijk is, geven scholen dit een 8,9.
Steeds meer scholen doen actief mee. Vanaf oktober 2021 hebben inmiddels 102 scholen direct contact gehad met de Gezonde School Adviseur, in de vorm van adviesgesprekken, scholingen, presentaties en het beantwoorden van vragen. Dit terwijl de Gezonde School Aanpak in Twente pas sinds het voorjaar 2021 echt goed op gang is gekomen, omdat scholen begin 2022 nog veel te druk waren met het opvangen van de gevolgen van de coronapandemie.

1.6. Meer scholen hebben een thema-certificaat Gezonde School gehaald.
Het doel is de gezondheid van leerlingen op scholen verhogen. Dat kan door scholen te laten werken met het integrale gezonde schoolprogramma en de daarbij behorende interventies. In deze aanpak wordt gewerkt op alle pijlers: educatie, beleid, fysieke omgeving, sociale omgeving en signalering. Sommige scholen halen een vignet Gezonde School, dit is een kwaliteitskeurmerk voor scholen die werken aan het verbeteren van de gezondheid van hun leerlingen. In Twente zijn 61 vignetten behaald (mede door) inzet van de Gezonde School Adviseurs.

1.7. Er is behoefte aan informatie op het gebied van schoolgezondheidsbeleid.
Er zijn steeds meer abonnees op de nieuwsbrief "Gezond op School", in augustus 2021 werd de eerste nieuwsbrief "Gezond op School" verstuurd, op dit moment ontvangen 474 contactpersonen deze nieuwsbrief. Met de nieuwsbrief bereiken we alle schoollocaties (primair, voortgezet en middelbaar onderwijs). Er zijn daarnaast ook abonnees vanuit andere sectoren. Het aantal ontvangers van de nieuwsbrief "Gezond op School", de toename in abonnees en de mate waarin artikelen gelezen worden, laten zien dat scholen en samenwerkingspartners rondom scholen behoefte hebben aan informatie over schoolgezondheidsbeleid. Het Gezonde School Team wil die informatie daarom graag continueren.

2.1. Opnemen van dit voorstel in de reguliere Planning en Control cyclus is passend.
U moet een integrale afweging kunnen maken over de inzet van (extra) financiële middelen. De inzet van de Gezonde School Aanpak vraagt een extra financieel beslag. Deze ruimte is maar gedeeltelijk te vinden binnen de begroting van GGD Twente. Extra inzet vanuit gemeenten moet tijdig besloten worden, zodat gemeenten hierop in kunnen spelen bij het opstellen van de eigen begroting. De uitbreiding wordt daarom opgenomen in de begroting 2024 van SamenTwente en deze wordt integraal voor een zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden. Definitieve besluitvorming is voorzien in uw vergadering van 12 juli 2023.

2.2 De werkelijke kosten kunnen mogelijk lager uitpakken
In 2023 zijn er nog tijdelijke externe (rijks)middelen beschikbaar in het kader van de landelijke Gezonde School Aanpak voor de Gezonde School Adviseur Seksuele Gezondheid. Het is echter op dit moment onzeker of deze middelen na 2023 nog beschikbaar zijn. Daarom zijn de kosten voor de inzet van Adviseur Seksuele Gezondheid in dit voorstel meegenomen, zodat de structurele inzet van de Gezonde School Aanpak op het huidige niveau gewaarborgd is en het team de scholen voldoende kan blijven ondersteunen.
De GGD blijft zoeken naar externe middelen om de kosten naar beneden te brengen. Indien de GGD in een bepaald jaar alsnog een (rijks)subsidie voor de Adviseur Seksuele Gezondheid ontvangt, dan komt dit terug in het jaarresultaat van de GGD van dat betreffende jaar.

Kanttekeningen
1.1. Het effect van preventieve inzet is lastig aan te tonen.
Dit komt omdat het effect van preventie vaak pas op langere termijn zichtbaar is. Harde cijfers zijn daarom op dit moment op lokaal en Twents niveau niet te geven en dat zal ook in de toekomst moeilijk zijn, door de beperkte schaal. Welbevinden en leefstijl hangen samen met een complex samenspel van maatschappelijke en individuele factoren. Daarbij is het altijd lastig aan te tonen wat het resultaat was geweest als scholen niets hadden gedaan. De waarde van de inzet zit hem in plausibiliteit: we stimuleren het gebruik van interventies waar uit eerder (vaak landelijk) onderzoek is gebleken dat er goede aanwijzingen zijn voor effectiviteit.

Alle Gezonde School-activiteiten die op gezondeschool.nl worden ontsloten zijn positief beoordeeld door een onafhankelijke erkenningscommissie, die de kwaliteit van activiteiten beoordeelt. Zo helpt deze aanpak scholen voor kwaliteit te kiezen. Zo blijkt o.a. uit een evaluatie van het RIVM uit 2018 (bijlage 3) en op https://www.gezondeschool.nl/. De Gezonde School Adviseurs helpen bovendien scholen de aanpak te borgen in hun structurele beleid. Dit maakt dat we mogen aannemen dat het effect heeft.

1.2. Het Gezonde School Programma is een landelijk programma dat we Twentebreed inzetten.
Dit brengt een risico met zich mee dat onvoldoende wordt ingespeeld op lokale behoeften, wensen en ontwikkelingen. Daarom werkt de GGD met een vaste Gezonde School Adviseur per gemeente.
Deze Gezonde School Adviseur kent de scholen in het werkgebied. De Gezonde School Adviseur houdt de gemeente op de hoogte van behaalde resultaten en haalt op wat de wensen van de gemeente zijn, welke thema's zij graag prioriteit willen geven en waar de gemeente kansen of mogelijkheden ziet. Op verzoek kan de Gezonde School Adviseur extra aandacht besteden aan bepaalde thema's op bepaalde (type) scholen. In JOGG-gemeenten trekt de Gezonde School Adviseur nauw op met de JOGG-regisseur.

1.3. Het werkt alleen als we dit met 14 gemeenten samen doen.
Vooral het voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs ontvangen veel leerlingen van buiten de vestigingsgemeente. Daardoor komt de inzet in die gemeente ten goede van kinderen en jongeren uit omliggende gemeenten. Dit maakt het praktisch onmogelijk om de Gezonde School Aanpak binnen gemeentegrenzen te beperken of uit te voeren in slechts een deel van de Twentse gemeenten. Om die reden is het belangrijk om de aanpak in heel Twente uit te voeren. Dat brengt met zich mee dat de Twentse gemeenten de kosten samen dragen.

Kosten, baten, dekking
Bij voortzetting van de Gezonde School Aanpak op het huidige niveau wordt een deel van de meerkosten gedekt binnen de huidige begroting van de GGD en een deel door de gevraagde structurele bijdrage van gemeenten:

Dekking van de kosten	**2024 en verder**
Inzet Gezonde School Adviseurs binnen de begroting GGD Twente	€ 89.000
Bijdrage 14 Twentse gemeenten t.b.v. verlengen Gezonde School Aanpak	€ 185.000
Totaal	**€ 274.000**

De in deze tabel genoemde bedragen zijn op basis van het prijspeil 2022 en zijn nog niet geïndexeerd. Die indexatie vindt plaats conform de begrotingssystematiek.

Verdeelsleutel bijdrage gemeenten in 2024
Bij de inzet van de incidentele middelen wordt de verdeelsleutel gehanteerd volgens het aantal jongeren per gemeente omdat de aanpak gericht is op jongeren (0 tot 18 jaar). Deze verdeelsleutel is het uitgangspunt in de programmabegroting voor de Jeugdgezondheidszorg. Hierbij is het aantal jongeren per 01-01-2022 gehanteerd. Dit betekent per gemeente (prijspeil 2022):

Gemeente	**Aantal jeugdigen 01-01-2022**	**Relatief aandeel in %**	**Bijdrage/ jaar v.a. 2024**
Almelo	13.914	11,6	€ 21.488
Borne	5.002	4,2	€ 7.725
Dinkelland	4.863	4,1	€ 7.510
Enschede	28.059	23,4	€ 43.333
Haaksbergen	4.405	3,7	€ 6.803
Hellendoorn	7.009	5,9	€ 10.824
Hengelo (O.)	14.537	12,1	€ 22.450
Hof van Twente	6.173	5,2	€ 9.533
Losser	4.234	3,5	€ 6.539
Oldenzaal	6.040	5,0	€ 9.328
Rijssen-Holten	9.011	7,5	€ 13.916
Tubbergen	4.191	3,5	€ 6.472
Twenterand	7.247	6,0	€ 11.192
Wierden	5.106	4,3	€ 7.885
Eindtotaal	**119.791**	**100**	**€ 185.000**

Communicatie
Na vaststelling van de begroting door het AB (13 juli 2022): communicatie naar de (potentieel) deelnemende scholen en de communicatieafdelingen van de gemeenten over de voorzetting van de Gezonde School Aanpak. En communicatie via de SamenTwente (sociale media) kanalen.

Vervolg
Voorbereiden van de begrotingswijziging ten behoeve van besluitvorming in het AB op 13 juli 2022.

Bijlage(n)
1. Evaluatie Gezonde School Aanpak
2. Veelgestelde vragen Gezonde School Aanpak
3. De effectiviteit van Gezonde School Activiteiten, RIVM, 2018

Enschede, 22 december 2022 **Dagelijks bestuur** **secretaris,** drs S. Dinsbach	 **voorzitter,** drs. C.F.M. Bruggink

Besluit van het algemeen bestuur: Conform 	
Enschede, 25 januari 2023 **secretaris,** drs S. Dinsbach	 **voorzitter,** drs. C.F.M. Bruggink
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 25 januari 2023	